न्दो

उधड

सील

/IC

पर्यवेक्षकांच्या

2011

Code: RSM

प्रश्नपुस्तिका क्रमांक BOOKLET No.

120501

प्रश्नपुस्तिका

एकूण प्रश्न : 200

वेळ: 2 (दोन) तास

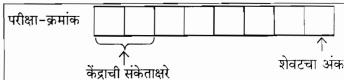
मराठी, इंग्रजी, सामान्य अध्ययन व कृषिविषयक घटक

एकूण गुण : 200

स्चना

(1) सदर प्रश्नपुस्तिकेत 200 अनिवार्य प्रश्न आहेत. उमेदवारांनी प्रश्नांची उत्तरे लिहिण्यास सुरुवात करण्यापूर्वी या प्रश्नपुस्तिकेत सर्व प्रश्न आहेत किंवा नाहीत याची खात्री करून घ्यावी. असा तसेच अन्य काही दोष आढळल्यास ही प्रश्नपुस्तिका समवेक्षकांकडून लगेच बदलून घ्यावी.

(2) आपला परीक्षा क्रमांक ह्या चौकोनांत न विसरता बॉलपेनने लिहावा.

- (3) वर छापलेला प्रश्नपुस्तिका क्रमांक तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर विशिष्ट जागी उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे न विसरता नमूद करावा.
- (4) अ) या प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाला 4 पर्यायी उत्तरे सुचिवली असून त्यांना 1, 2, 3 आणि 4 असे क्रमांक दिलेले आहेत. त्या चार उत्तरांपैकी सर्वात योग्य उत्तराचा क्रमांक उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर नमूद करावा. अशा प्रकारे उत्तरपत्रिकेवर उत्तरक्रमांक नमूद <mark>कर</mark>ताना तो संबंधित प्रश्नक्रमांकासमोर छायांकित करून दर्शविला जाईल याची काळजी घ्यावी. **ह्याकरिता फक्त का<mark>ळ्या शा</mark>ईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन** वापरू नये.
  - आयोगाने ज्या विषयासाठी मराठी बरोबर <mark>इंग्रजी माध्यम</mark> विहित केलेले आहे. त्या विषयाचा प्रत्येक प्रश्न मराठी बरोबर इंग्रजी भाषेत देखील छापण्या<mark>त आला आहे</mark>. त्यामधील इंग्रजीतील किंवा मराठीतील प्रश्नामध्ये मुद्रणदोषांमुळे अथवा अन्य कारणांमुळ<mark>े विसं</mark>गती निर्माण झाल्याची शंका आल्यास, उमेदवाराने संबंधित प्रश्न पर्यायी भाषेतील प्रश्नाशी ताडुन पहावा.
- (5) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत. यास्तव सर्व प्रश्नांची उत्तरे द्यावीत. घाईमुळे चुका होणार नाहीत याची दक्षता घेऊनच शक्य सूचनेविना तितक्या वेगाने प्रश्न सोडवावेत. क्रमाने प्रश्न <mark>सोडविणे श्रेयस्कर आहे पण एखादा प्रश्न कठीण वाटल्यास</mark> त्यावर वेळ न घालविता पुढील प्रश्नाकडे वळावे. अशा प्रकारे शेवटच्या प्रश्नापर्यंत पोहोचल्यानंतर वेळ शिल्लक राहिल्यास कठीण म्हणून वगळलेल्या प्रश्नांकडे परतणे सोईस्कर ठरेल.
- (6) उत्तरपत्रिकेत एकदा नमूद केलेले उत्तर खोडता येणार नाही. नमूद केलेले उत्तर खोडून नव्याने उत्तर दिल्यास ते तपासले जाणार
- (7) प्रस्तुत परीक्षेच्या उत्तरपत्रिकांचे मूल्यांकन करताना उमेदवाराच्या उत्तरपत्रिकेतील योग्य उत्तरांनाच गुण दिले जातील. तसेच ''उमेदवाराने वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी स्वरूपाच्या प्रश्नांची अचूक उत्तरेच उत्तरपत्रिकेत नमूद करावीत. अन्यथा त्यांच्या उत्तरपत्रिकेत सोडविलेल्या प्रत्येक चार चुकीच्या उत्तरांसाठी एका प्रश्नाचे गुण वजा करण्यात येतील''.

ताकीद

ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपेपर्यंत ही प्रश्नपुस्तिका आयोगाची मालमत्ता असून ती परीक्षाकक्षात उमेदवाराला परीक्षेसाठी वापरण्यास देण्यात येत आहे. ही वेळ संपेपर्यंत सदर प्रश्नपुस्तिकेची प्रत/प्रती, किंवा सदर प्रश्नपुस्तिकेतील काही आशय कोणत्याही स्वरूपात प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्षपणे कोणत्याही व्यक्तीस पुरविणे, तसेच प्रसिद्ध करणे हा गुन्हा असून अशी कृती करणाऱ्या व्यक्तीवर शासनाने जारी केलेल्या ''परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचा अधिनियम-82'' यातील तरतुदीनुसार तसेच प्रचलित कायद्याच्या तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.

तसेच ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी विहित केलेली वेळ संपण्याआधी ही प्रश्नपुस्तिका अनिधकृतपणे बाळगणे हा सुद्धा गुन्हा असून तसे करणारी व्यक्ती आयोगाच्या कर्मचारीवृंदापैकी, तसेच परीक्षेच्या पर्यवेक्षकीयवृंदापैकी असली तरीही अशा व्यक्तीविरुद्ध उक्त अधिनियमानुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती शिक्षेस पात्र होईल.

पुढील सूचना प्रश्नपुस्तिकेच्या अंतिम पृष्ठावर

कच्चा	कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH \	WORK P.T.O.
	(4) प्रश्न विचारताच विचारमग्न होणारा	
	(3) प्रश्न विचारताच उत्तर न देणारा	
	(2) प्रश्न विचारताच ताबडतोब उत्तर देणारा	
	(1) प्रश्न विचारण्या आधी उत्तर देणारा	
5.	'हजरजबाबी' या शब्दासाठी योग्य शब्दसमूह	निवडा.
	(3) नोटांचे बंडल	(4) गुरांचा थवा
	(1) फुलांचा घड	(2) खेळाडूंचा काफिला
4.	योग्य शब्दसमूह निवडा.	
	(4) दोषी, निरोगी, धट्टाकट्टा	
	(3) निर्दोष, रोगमुक्त, धट्टाकट्टा	
	(2) रोगी, निर्दोष, धट्टाकट्टा	
	(1) सदोष, रोगयुक्त, धट्टाकट्टा	
3.	'निकोप' या शब्दासाठी योग्य पर्याय निवडा.	
	(4) दुष्ट पतीला धडा शिकवणारी स्त्री	
	(3) प्रियकराचा सूड घेणारी स्त्री	
	(2) प्रियकराकडे संकेतस्थानी जाणारी स्त्री	
	(1) पती हेच परमेश्वर असे मानणारी स्त्री	
2.	'अभिसारिका' या शब्दाचा अर्थ कोणता ?	
	(4) बुद्धी प्रमाण मानून त्याप्रमाणे वागणारा	
	(3) ग्रंथ प्रमाण मानून त्याप्रमाणे वागणारा	
	(2) बुद्धीचा वापर न करता वागणारा .	
	(1) शब्द प्रमाण मानून त्याप्रमाणे वागणारा	
1.	'बुद्धिप्रामाण्यवादी' या शब्दासाठी योग्य शब्द	समूह निवडा.
1	'बदिपामाण्यवाही' या शब्दामाठी योग्य शब्द	समह निवडा

6.	मरा	ठीत 'अक्का' हा शब्द कोणत्या भाषेतून अ	ाला '	?
	(1)	तामिळ	(2)	तेलुगु
	(3)	हिंदी	(4)	कानडी
7.	शुद्ध	् शब्द निवडा.		
	(1)	तज्ञ	(2)	तद्न्य
	(3)	तत्ज्ञ	(4)	तज्ज्ञ
8.	'त्य	चे अक्षर अतिशय सुंदर आहे' या विधाना	- र्थी वा	क्याचे योग्य उद्गारार्थी वाक्य पुढीलप्रमाणे करता येईल.
	(1)	काय अक्षर आहे त्याचे !		
	(2)	त्याचे अक्षर खूपच सुंदर !		
	(3)	अतिशय सुंदर त्याचे अक्षर !		
	(4)	त्याचे अक्षर सुंदरच !		
9.	'मी	 चहा पितो. माझ्या वडिलांना हे आवडत न	हीं य	<mark>।। दोन के</mark> वल वाक्याचे एक केवल वाक्य पुढीलप्रमाणे करता येईल.
		मी चहा पितो ते वडिलांना आवडत नाही		
	(2)	माझे चहा पिणे योग्य नाही		
	(3)	माझ्या वडिलांना चहा पिणे आवडत नाही	1	
	(4)	माझे चहा पिणे माझ्या वडिलांना आवडत	नाही	
10.	योग्य	। संयुक्त वाक्य कोणते ? 'आपण मरावयाः	स हरव	कत नाही. आपण कीर्तिरूपाने उरावे'.
		आपण मेलो म्हणजे कीर्ती उरेल		
	(2)	आपल्या मरण्याने कीर्ती उरेल		
	(3)	मरावे परी कीर्तिरूपे उरावे		
	(4)	आपण मेलो तरी कीर्ती उरेल		
11.	 जर		 यांनी	जोडली असतील तर कोणते वाक्य तयार होते ?
	(1)	मिश्रवाक्य		
	(2)	संयुक्त वाक्य		
	(3)	केवल वाक्य		
	(4)	समुच्चयबोधक संयुक्त वाक्य		
कच्चा	कामा	साठी जागा/SPACE FOR ROUGH W	ORK	

12.	देशात पूर्वी जेथे दाट जंगले होती, ते भाग उज	ाड बनले आहेत. वाक्याचा प्रकार ओळखा.
	(1) संयुक्त वाक्य	(2) केवल वाक्य
	(3) मिश्रवाक्य	(4) विशेष वाक्य
13.	'जगी सर्वसुखी असा कोण आहे ?' हे कोणत	या स्वरूपाचे वाक्य आहे ?
	(1) विधानार्थी	(2) उद्गारार्थी
	(3) प्रश्नार्थी	(4) होकारार्थी
14.	आज्ञार्थी वाक्य ओळखा.	
	(1) मी चित्रपट पाहतो	
	(2) हे काम अवघड आहे	
	(3) तो घरी असला तर मी त्याच्याकडेच थां	बेन
	(4) तू दररोज अभ्यास कर	
15.	'अं' व 'अ:' या दोन वर्णाना	असे म्हणतात.
	(1) स्वर	(2) व्यंजन
	(3) स्वरादी	(4) अर्धस्वर
16.	'धर्मिवाचक' नामे कशास म्हण <mark>ता</mark> त ?	
	(1) सामान्यनामे व विशेषनामे	
	(2) सर्वनामे व विशेषणे	
	(3) सामान्यनामे व सर्वनामे	
	(4) विशेषनामे व सर्वनामे	
17.	'हा-ही-हे', 'तो-ती-ते', ही कोणत्या सर्वन	गमाची उदाहरणे होत ?
	(1) सामान्य किंवा अनिश्चित सर्वनामे	
	(2) संबंधी सर्वनामे	
	(3) प्रश्नार्थक सर्वनामे	
	(4) दर्शक सर्वनामे	
कच्चा	कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH \	WORK

18.	' <u>असल्या</u> झोपड्या' या शब्दांतील अधोरेर्ा	खेत शब्द विशेषणाच्या कोणत्या प्रकारात मोडतो ?	
	(1) गुणविशेषण	(2) सार्वनामिक विशेषण	
	(3) अनिश्चित संख्याविशेषण	(4) नामसाधित विशेषण	
19.	'पाडले' हा शब्द क्रियापदाचा कोणता प्रव	नार दर्शवितो ?	
	(1) प्रयोजक क्रियापद	(2) साधित क्रियापद	
	(3) सिद्ध क्रियापद	(4) शक्य क्रियापद	
20.	'मी निबंध लिहीत जाईन' हे वाक्य कोणत्य	ग काळातील आहे ?	
	(1) साधाभविष्यकाळ	(2) रीती भविष्यकाळ	
	(3) पूर्ण भविष्यकाळ	(4) अपूर्ण भविष्यकाळ	
21.	'अंगी धैर्य असणाऱ्यांनीच हे करावे' या व	ाक्यातून कशाचा बोध होतो ?	
	(1) तर्क	(2) इच्छा	
	(3) योग्यता	(4) कर्तव्य	
22.	'आईने मुलीला निजविले', या वाक्यातील	प्रयोग ओळखा.	
	(1) कर्म-भावसंकर प्रयोग		
	(2) कर्तृ-कर्मसंकर प्रयोग		
	(3) कर्तृ- <mark>भावसंकर प्रयोग</mark>		
	(4) भावकर्तरि प्रयोग		
23.	'वेळ थोडा आणि त्यामानाने कामे भरपूर	असणे' यासाठी योग्य म्हण निवडा.	
	(1) रात्र थोडी सोंगे फार		
	(2) संन्याशाच्या लग्नाला शेंडीपासून तय	ारी	
	(3) न कर्त्याचा वार शनिवार		
	(4) कामापुरता मामा		
कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK			

कच्चा	कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH	WORK
	(3) जिभेची चव पूरी करणे	(4) उद्धटपणे वागणे
	(1) मन मानेल तसे बोलणे	(2) मन मानेल तसे वागणे
30.	'उचलली जीभ लावली टाळ्याला' या म्हण	गीचा अर्थ सांगा.
	(3) समाधान होणे	(4) इच्छापूर्ण करणे
	(1) बरे वाटणे	(2) स्वच्छ दिसणे
29.		
	(3) पोळी	(4) मोळी
	(1) झोळी	(2) गोळी
28.	योग्य शब्द <mark>निवडू</mark> न म्हण तयार करा. 'ज्याची खावी	नी जानवानी राजी
	(4) दोन शब्द विभागण्यासाठी	
	(3) दोन शब्दामधील अर्थपूर्ण करण्या <mark>सार्</mark> ठ	at the state of th
	(1) दोन शब्दामयाल अतर दाखावण्यासाठ (2) दोन शब्द जोडण्यासाठी	
21.	(1) दोन शब्दामधील अंतर दाखिवण्यासा	
97	संयोग चिन्हाचा वापर कशासाठी केला जात	at ?
	(3) साधा पण गुणी मनुष्य	(4) बोलका मनुष्य
	(1) लोकप्रिय मनुष्य	(2) अजातशत्रु
20.	'झाकले माणिक'	
	पुढील वाक्प्रचाराचा अर्थ सांगा.	
	(3) हातपाय गाळणे	(4) नमते घेणे
	(1) धारातीर्थी पडणे	(2) जीव खाली पडणे
25.	'पडते घेणे' या अर्थासाठी योग्य वाक्प्रचार	निवडा.
	(4) योग्य कामासाठी योग्य माणसाची निव	ड करणे
	(3) माकडाच्या हातात मशाल देणे	
	(2) माकडाला माणसाचे पूर्वज मानणे	
	(1) विघ्नसंतोषी माणसाच्या हातात कारभ	ार सोपविणे
24 .	'माकडाच्या हातात कोलीत' या म्हणीचा य	ोग्य अर्थ निवडा.

*

उतारा प्रश्न क्र. 31 ते 35 :

खालील उतारा वाचून त्याखाली विचारलेल्या प्रश्नांची उत्तरे लिहा:

आईने वासंतीला सर्व प्रकारच्या कामांची सवय लावली, तिने तिला स्वयंपाक करावयास शिकवला. त्या दोघी जात्यावर दळणही दळत असत. दळताना त्या सुंदर गाणी म्हणत. वासंतीची किवता तिच्या गाण्यावर पोसली आहे. आज अपंग वासंती स्वतःचे काम स्वतःच करते, शिवाय घरातीलही ती सर्व काही करु शकते. याचे श्रेय ती आपल्या आईला देते. शरीर थकले तरी मनाने थकू नये असे वासंतीची आई नेहमी म्हणे. ते तिच्या मनावर ठसले होते. म्हणूनच घरापासून दूर असलेल्या विद्यापीठात ती जाऊ शकते. तेथील जिने स्वतः चढून एम.ए. च्या वर्गात जाऊन बसते. अडचणीवर मात करणे, जे नाही त्याबद्दल दुःख न करत बसता मार्ग काढणे, ह्यातच माणसाचे माणूसपण आहे, दुःखाने खचून जाण्यात नाही, असेच वासंती समजते.

- 31. आईने वासंतीला कोणकोणत्या कामाची सवय लावली ?
  - (1) कार्यालयीन कामाची
- (2) दळण स्वयंपाकासह सर्व प्रकारच्या कामाची

(3) समाजसेवेची

- (4) यापैकी कोणताच पर्याय नाही
- 32. वासंती आईला कोणत्या गोष्टीचे श्रेय देते ?
  - (1) वासंती स्वत: स्वावलंबी असण्याचे
  - (2) आई स्वावलंबी असण्याचे
  - (3) वासंतीच्या मैत्रिणी स्वावलंबी असण्याचे
  - (4) यापैकी कोणताच पर्याय नाही
- 33. वासंतीची आई <mark>नेह</mark>मी कोणती गोष्ट सांगे ?
  - (1) आजारी माणसाची

- (2) अपंगाला मदत करण्याची
- (3) समाजाला देणे लागण्याची
- (4) शरीर थकले तरी मनाने थकू नये
- 34. त्या गोष्टीचा परिणाम म्हणून वासंती काय करु शकली ?
  - (1) स्वत:चे एम.ए. चे शिक्षण पूर्ण करते
- (2) दुसऱ्याच्या आधारे जगू शकते
- (3) स्वत:चा आत्मविश्वास गमावू शकते
- (4) यापैकी कोणताच पर्याय नाही
- 35. वासंतीच्या मते माणसाचे माणूसपण कशात आहे ?
  - (1) दु:ख न करता मार्ग काढणे
- (2) दुसऱ्याच्या मदतीने मार्ग काढणे
- (3) दुसऱ्याला अडचणीत आणणे
- (4) स्वत:ला मदतीची अपेक्षा करणे

Α

Choose the correct alternative to fill in the gaps. (1) so, also (2) not only, also (3) very, also (4) only, also 37. 'Children like to play in water'. Which of the given options represents negative meaning of the above sentence? (1) Children do not like to play in water (2) Children enjoy to play in water (3) Children cannot like to play in water (4) Children will not like to play in water 38. The young man was captivated by the beauty of the girl. Choose the option giving meaning of the underlined word. (1) Caught (2) Disgusted (3) Impressed (4) Enthralled 39. None of these students regularly. Choose the correct form of verb. (1) studies (2) are studying (3) study (4) none of these 40. Use correct verb form of a verb given in bracket. I always (obey) my father when I was a child. (1) obeyed (2) obeying (3) is obeying (4) have obeyed 41 Himalaya is the biggest mountain in India. Choose the appropriate article: (1) A (2) An (3) The (4) No article 42. Neither the boy nor his sister to school. Choose the best alternative: (1) are going (2) go	36.	She is			elligent.
(3) very, also (4) only, also 37. 'Children like to play in water'. Which of the given options represents negative meaning of the above sentence? (1) Children do not like to play in water (2) Children enjoy to play in water (3) Children cannot like to play in water (4) Children will not like to play in water 38. The young man was captivated by the beauty of the girl. Choose the option giving meaning of the underlined word. (1) Caught (2) Disgusted (3) Impressed (4) Enthralled 39. None of these students regularly. Choose the correct form of verb. (1) studies (2) are studying (3) study (4) none of these 40. Use correct verb form of a verb given in bracket. I always (obey) my father when I was a child. (1) obeyed (2) obeying (3) is obeying (4) have obeyed 41 Himalaya is the biggest mountain in India. Choose the appropriate article: (1) A (2) An (3) The (4) No article 42. Neither the boy nor his sister to school. Choose the best alternative:					
37. 'Children like to play in water'. Which of the given options represents negative meaning of the above sentence? (1) Children do not like to play in water (2) Children enjoy to play in water (3) Children cannot like to play in water (4) Children will not like to play in water 38. The young man was captivated by the beauty of the girl. Choose the option giving meaning of the underlined word. (1) Caught (2) Disgusted (3) Impressed (4) Enthralled 39. None of these students regularly. Choose the correct form of verb. (1) studies (2) are studying (3) study (4) none of these 40. Use correct verb form of a verb given in bracket. I always (obey) my father when I was a child. (1) obeyed (2) obeying (3) is obeying (4) have obeyed 41 Himalaya is the biggest mountain in India. Choose the appropriate article: (1) A (2) An (3) The (4) No article 42. Neither the boy nor his sister to school. Choose the best alternative:				- '	
meaning of the above sentence? (1) Children do not like to play in water (2) Children enjoy to play in water (3) Children cannot like to play in water (4) Children will not like to play in water (5) Children will not like to play in water (6) Children will not like to play in water (7) Children will not like to play in water (8) The young man was captivated by the beauty of the girl. Choose the option giving meaning of the underlined word. (1) Caught (2) Disgusted (3) Impressed (4) Enthralled (5) Are studying (6) study (7) Are studying (8) study (9) Are studying (9) obeying (1) obeyed (1) obeyed (2) obeying (3) is obeying (4) have obeyed (5) An (6) The (7) Are substituted in India. Choose the appropriate article: (1) Are substituted in India. (2) An (3) The (4) No article (5) Are school. (6) Choose the best alternative:		(3) very, also	(4)	only, also	
(1) Children do not like to play in water (2) Children enjoy to play in water (3) Children cannot like to play in water (4) Children will not like to play in water (4) Children will not like to play in water 38. The young man was captivated by the beauty of the girl. Choose the option giving meaning of the underlined word. (1) Caught (2) Disgusted (3) Impressed (4) Enthralled 39. None of these students regularly. Choose the correct form of verb. (1) studies (2) are studying (3) study (4) none of these 40. Use correct verb form of a verb given in bracket. I always (obey) my father when I was a child. (1) obeyed (2) obeying (3) is obeying (4) have obeyed 41	37.			h of the given options re	epresents negative
(2) Children enjoy to play in water (3) Children cannot like to play in water (4) Children will not like to play in water 38. The young man was captivated by the beauty of the girl. Choose the option giving meaning of the underlined word. (1) Caught (2) Disgusted (3) Impressed (4) Enthralled 39. None of these students regularly. Choose the correct form of verb. (1) studies (2) are studying (3) study (4) none of these 40. Use correct verb form of a verb given in bracket. I always (obey) my father when I was a child. (1) obeyed (2) obeying (3) is obeying (4) have obeyed 41 Himalaya is the biggest mountain in India. Choose the appropriate article: (1) A (2) An (3) The (4) No article 42. Neither the boy nor his sister to school. Choose the best alternative:		_			
(3) Children cannot like to play in water (4) Children will not like to play in water 38. The young man was captivated by the beauty of the girl. Choose the option giving meaning of the underlined word. (1) Caught (2) Disgusted (3) Impressed (4) Enthralled 39. None of these students regularly. Choose the correct form of verb. (1) studies (2) are studying (3) study (4) none of these 40. Use correct verb form of a verb given in bracket. I always (obey) my father when I was a child. (1) obeyed (2) obeying (3) is obeying (4) have obeyed 41 Himalaya is the biggest mountain in India. Choose the appropriate article: (1) A (2) An (3) The (4) No article 42. Neither the boy nor his sister to school. Choose the best alternative:		` '		ter	
(4) Children will not like to play in water 38. The young man was captivated by the beauty of the girl. Choose the option giving meaning of the underlined word. (1) Caught (2) Disgusted (3) Impressed (4) Enthralled 39. None of these students regularly. Choose the correct form of verb. (1) studies (2) are studying (3) study (4) none of these 40. Use correct verb form of a verb given in bracket. I always (obey) my father when I was a child. (1) obeyed (2) obeying (3) is obeying (4) have obeyed 41 Himalaya is the biggest mountain in India. Choose the appropriate article: (1) A (2) An (3) The (4) No article 42. Neither the boy nor his sister to school. Choose the best alternative:					
38. The young man was captivated by the beauty of the girl. Choose the option giving meaning of the underlined word. (1) Caught (2) Disgusted (3) Impressed (4) Enthralled 39. None of these students regularly. Choose the correct form of verb. (1) studies (2) are studying (3) study (4) none of these 40. Use correct verb form of a verb given in bracket. I always (obey) my father when I was a child. (1) obeyed (2) obeying (3) is obeying (4) have obeyed 41 Himalaya is the biggest mountain in India. Choose the appropriate article: (1) A (2) An (3) The (4) No article 42. Neither the boy nor his sister to school. Choose the best alternative:		(3) Children cannot like	e to play in wa	ter	
Choose the option giving meaning of the underlined word. (1) Caught (2) Disgusted (3) Impressed (4) Enthralled 39. None of these students regularly. Choose the correct form of verb. (1) studies (2) are studying (3) study (4) none of these 40. Use correct verb form of a verb given in bracket. I always (obey) my father when I was a child. (1) obeyed (2) obeying (3) is obeying (4) have obeyed 41 Himalaya is the biggest mountain in India. Choose the appropriate article: (1) A (2) An (3) The (4) No article 42. Neither the boy nor his sister to school. Choose the best alternative:		(4) Children will not lik	te to play in wa	ater	
(3) Impressed (4) Enthralled 39. None of these students	38.	• •		•	
39. None of these students		(1) Caught	(2)	Disgusted	
Choose the correct form of verb. (1) studies (2) are studying (3) study (4) none of these 40. Use correct verb form of a verb given in bracket. I always (obey) my father when I was a child. (1) obeyed (2) obeying (3) is obeying (4) have obeyed 41. Himalaya is the biggest mountain in India. Choose the appropriate article: (1) A (2) An (3) The (4) No article 42. Neither the boy nor his sister		(3) Impressed	(4)	Enthralled	
Choose the correct form of verb. (1) studies (2) are studying (3) study (4) none of these 40. Use correct verb form of a verb given in bracket. I always (obey) my father when I was a child. (1) obeyed (2) obeying (3) is obeying (4) have obeyed 41. Himalaya is the biggest mountain in India. Choose the appropriate article: (1) A (2) An (3) The (4) No article 42. Neither the boy nor his sister	39.	None of these students		regularly.	
(3) study (4) none of these 40. Use correct verb form of a verb given in bracket. I always (obey) my father when I was a child. (1) obeyed (2) obeying (3) is obeying (4) have obeyed 41					
40. Use correct verb form of a verb given in bracket. I always (obey) my father when I was a child. (1) obeyed (2) obeying (3) is obeying (4) have obeyed 41. Himalaya is the biggest mountain in India. Choose the appropriate article: (1) A (2) An (3) The (4) No article 42. Neither the boy nor his sister		(1) studies	(2)	are studying	
I always (obey) my father when I was a child. (1) obeyed (2) obeying (3) is obeying (4) have obeyed 41 Himalaya is the biggest mountain in India. Choose the appropriate article: (1) A (2) An (3) The (4) No article 42. Neither the boy nor his sister to school. Choose the best alternative:		(3) study	(4)	none of these	
(1) obeyed (2) obeying (3) is obeying (4) have obeyed 41 Himalaya is the biggest mountain in India. Choose the appropriate article: (1) A (2) An (3) The (4) No article 42. Neither the boy nor his sister to school. Choose the best alternative:	40.	Use correct verb form of	f a verb given i	in bracket.	
(3) is obeying (4) have obeyed 41 Himalaya is the biggest mountain in India. Choose the appropriate article: (1) A		I always (obey) my fathe	er wh <mark>en I</mark> was	a child.	
41 Himalaya is the biggest mountain in India. Choose the appropriate article: (1) A		(1) obeyed	(2)	obeying	
Choose the appropriate article: (1) A (2) An (3) The (4) No article 42. Neither the boy nor his sister to school. Choose the best alternative:		(3) is obeying	(4)	have obeyed	
Choose the appropriate article: (1) A (2) An (3) The (4) No article 42. Neither the boy nor his sister to school. Choose the best alternative:	41.	Himal	ava is the bigg	rest mountain in India.	
(3) The (4) No article 42. Neither the boy nor his sister to school. Choose the best alternative :				,	
42. Neither the boy nor his sister to school. Choose the best alternative :		(1) A	(2)	An	
Choose the best alternative :		(3) The	(4)	No article	
	42.	-		to school.	
(1) are going (2) go		Choose the best alterna	tive:		
		(1) are going	(2)	go	
(3) goes (4) will go		(3) goes	(4)	will go	

43.	Explain the meaning of the idiom by choosing correct alternative : 'A feather in one's cap'
	(1) Matter of dispute
	(2) To be happy
	(3) An achievement to be proud of
	(4) Do the challenging job
44.	Change into simple past : He beats his dog everyday.
	(1) He beat his dog everyday
	(2) He is beating his dog everyday
	(3) He beating his dog everyday
	(4) He was beating his dog everyday
45.	She is too <u>diffident</u> . Choose a word opposite in meaning of underlined word :
40.	(1) Indolent (2) Confident
	(3) Difficult (4) Disgusting
	(1) Disgusting
46.	Change the voice : Do not damage the environment.
	(1) We should not damage environment
	(2) Do we damage environment?
	(3) The environment should not be damaged
	(4) The environment is not damaged
47.	I like to travel train. Choose the correct alternative :
	(1) on (2) by
	(3) with (4) for
48.	She cannot copying in the examination.
	Choose the correct phrase:
	(1) get along with (2) get away with
	(3) get on with (4) give into

49. Besides hard worker, he is clever (Make it a compound sentence).

	(1) He is both hard worker and cle	ver		
	(2) He is hard worker but clever	2) He is hard worker but clever		
	3) He is not only hard worker but also clever			
	(4) He is hard worker yet clever			
50.	Choose the correct tense :			
	My brother <u>build</u> a new house last	year.		
	(1) My brother built a new house	last year		
	(2) My brother was built a new ho	use last year		
	(3) My brother has build a new ho	ouse last year		
	(4) My brother will build a new ho	ouse last year		
51.	No other movie on career choice is Change into superlative degree by			
	(1) Other movies are so good on ca	areer choice as the 'Three Idiots'		
	(2) 'Three Idiots' movie is better t	han any other movie on career choice		
	(3) 'Three Idiots' is the best movie	on career choice		
	(4) 'Three Idiots' is a good movie of	on career choice		
52.	Oh God Which of the punctuation marks w	yould occur at the end of this sentence?		
	(1) Exclamation	(2) Full stop		
	(3) Semi colon	(4) Colon		
53.	'He whiled away his life making ca 'to make castles in the air'.	stles in the air'. Identify the meaning of phrase		
	(1) Work hard	(2) Think and think only		
	(3) Think of grand plans	(4) Think of vain plans		
54.	Write the adjective form of the wor	rd 'Fortune'.		
	(1) Misfortune	(2) Fortune teller		
	(3) Fortunate	(4) None of these		
कच्चा	कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH W	ORK		

(2) Has there?

(4) Isn't it?

(1) Have there?

(3) How there?

62.	Manish	_ in this	s company since 1999.
	Use the correct verb form:	(2)	
	(1) work	• •	is working
	(3) has been working	(4)	has worked
63.	It was too late.		eferred to go by taxi.
	Use the appropriate conjunction		44.4
	(1) Hence	` '	Although
	(3) But	(4)	And
64.	0 V		
	Which sentence represents exc	lamato	ry form of above sentence?
	(1) What a good job it was!		
	(2) What was the good job!		
	(3) How was the good job!		
	(4) What good was the job!		
65.	What is the meaning of - To m	eet one	e's waterloo?
	Possible answers:		
	(1) To meet one's final defeat		
	(2) To defeat someone		
	(3) To conquer		
	(4) None		
66.	Accounting is the language of large results to the world. Their are customers, suppliers and confined information provides a means of the audience or function, accounts the audience or function, accounts that business activity can be have been around from the beg. In biblical times the accountant community's silos. How do you thirty-day supply of grain du Throughout the ages accountant and calculators. In modern time of grain in storage to complex a Accounting in different forms in	dusines dience mmur to contr unting record inning ats kept a think uring a ants ha account account as bee	er the questions (66 – 70) given below: ss. Corporations need to communicate their e includes employees, investors, creditors, hities. Within the company, accounting rol, evaluate and plan operations. Whatever is numbers. Accountants "count the beans" ed, summarized and analysed. Accountants of time and professors don't let you forget it. It track of how much grain was stored in the King Solomon knew that there was only a drought? It was from the accountants. It was from the accountants. It was gone beyond the physical count ting activities. In around since the times of
	Choose the correct alternative. (1) Biblical times		King Colomon
	(3) Britishers		King Solomon Abacuses
	(o) Diminicia	(4)	TIVACUSES

67.	Accounting is need to communicate to the world.
	Choose the correct alternative.
	(1) Company news
	(2) News
	(3) Company results
	(4) Company status
68.	Internally, accounting is essential for planning and
	Choose the correct alternative.
	(1) Business
	(2) News
	(3) Control
	(4) Summary
69.	Accounting is amethod of summarising and analysing business.
	Chose the correct alternative.
	(1) Numerical
	(2) Statistical
	(2) Statistical
70.	(2) Statistical (3) Mathematical
70.	(2) Statistical (3) Mathematical (4) Rational
70.	(2) Statistical (3) Mathematical (4) Rational Accounting primarily deals with
70.	(2) Statistical (3) Mathematical (4) Rational Accounting primarily deals with Choose the correct alternative :
70.	(2) Statistical (3) Mathematical (4) Rational Accounting primarily deals with Choose the correct alternative: (1) People
70.	(2) Statistical (3) Mathematical (4) Rational Accounting primarily deals with Choose the correct alternative: (1) People (2) Statistics

71.	राष्ट्रीय महिला आयोगाच्या अध्यक्ष कोप	ग आहेत ?
	(1) कु. गिरीजा व्यास	(2) श्रीमती सोनिया गांधी
	(3) श्रीमती मेधा पाटकर	(4) किरण बेदी
	Who is the Chairperson of Na	ational Commission for women?
	(1) Ms. Girija Vyas	(2) Smt. Soniya Gandhi
	(3) Smt. Medha Patkar	(4) Kiran Bedi
72.	राष्ट्रीय शालेय आयोगाकडून विद्यार्थ्यांस	ाठी जाहीर झालेल्या ''हेल्थ कार्ड योजनेचा'' प्रमुख उद्देश कोणता ?
	(1) बालकांना शालेय शिक्षणासाठी प्रो	त्साहन देणे
	(2) बालकांमधील अंधत्व रोखणे	
	(3) बालकांचा शारीरीक विकास घडवू	्ण आणणे
	(4) बालकांना शिक्षणासाठी अर्थ सहार	य्य देणे
	What is the objective of 'He National School Commission	ealth Card Scheme' for school children declared by in India?
	(1) To promote education for	r children
	(2) To curb blindness in chil	dren
	(3) To develop physical grow	yth of children
	(4) To give financial assistan	nce for schooling of children
73.		nce for schooling of children
73.		
73.	कोणत्या वर्षी फेडरल कोर्ट ऑफ इंडिय	ाच्या जागी सर्वोच्य न्याया <mark>ल</mark> याची स्थापना करण्यात आली ?
73.	कोणत्या वर्षी फेडरल कोर्ट ऑफ इंडिया (1) 1935 (3) 1950 In which year was the Supr	ाच्या जागी सर्वोच्य न्यायालयाची स्थापना करण्यात आली ? (2) 1947
73.	कोणत्या वर्षी फेडरल कोर्ट ऑफ इंडिया (1) 1935 (3) 1950 In which year was the Supr India?	ाच्या जागी सर्वोच्य न्यायालयाची स्थापना करण्यात आली ? (2) 1947 (4) 1937 reme Court established in place of Federal Court of
73.	कोणत्या वर्षी फेडरल कोर्ट ऑफ इंडिया (1) 1935 (3) 1950 In which year was the Supr India? (1) 1935	ाच्या जागी सर्वोच्य न्यायालयाची स्थापना करण्यात आली ? (2) 1947 (4) 1937 reme Court established in place of Federal Court of (2) 1947
73.	कोणत्या वर्षी फेडरल कोर्ट ऑफ इंडिया (1) 1935 (3) 1950 In which year was the Supr India?	ाच्या जागी सर्वोच्य न्यायालयाची स्थापना करण्यात आली ? (2) 1947 (4) 1937 reme Court established in place of Federal Court of
74.	कोणत्या वर्षी फेडरल कोर्ट ऑफ इंडिया (1) 1935 (3) 1950 In which year was the Supr India? (1) 1935	ाच्या जागी सर्वोच्य न्यायालयाची स्थापना करण्यात आली ? (2) 1947 (4) 1937 reme Court established in place of Federal Court of (2) 1947 (4) 1937
	कोणत्या वर्षी फेडरल कोर्ट ऑफ इंडिया (1) 1935 (3) 1950 In which year was the Supr India? (1) 1935 (3) 1950	ाच्या जागी सर्वोच्य न्यायालयाची स्थापना करण्यात आली ? (2) 1947 (4) 1937 reme Court established in place of Federal Court of (2) 1947 (4) 1937
	कोणत्या वर्षी फेडरल कोर्ट ऑफ इंडिया (1) 1935 (3) 1950 In which year was the Supr India? (1) 1935 (3) 1950 भारतात आजपावेतो किती महिला मुख्य	ाच्या जागी सर्वोच्य न्यायालयाची स्थापना करण्यात आली ? (2) 1947 (4) 1937 reme Court established in place of Federal Court of (2) 1947 (4) 1937 प्रमंत्री बनल्या आहेत ?
	कोणत्या वर्षी फेडरल कोर्ट ऑफ इंडिया (1) 1935 (3) 1950 In which year was the Supr India? (1) 1935 (3) 1950 भारतात आजपावेतो किती महिला मुख्य (1) 12 (3) 14	ाच्या जागी सर्वोच्य न्यायालयाची स्थापना करण्यात आली ? (2) 1947 (4) 1937 reme Court established in place of Federal Court of (2) 1947 (4) 1937 प्रमंत्री बनल्या आहेत ? (2) 13
	कोणत्या वर्षी फेडरल कोर्ट ऑफ इंडिया (1) 1935 (3) 1950 In which year was the Supr India? (1) 1935 (3) 1950 भारतात आजपावेतो किती महिला मुख्य (1) 12 (3) 14	ाच्या जागी सर्वोच्य न्यायालयाची स्थापना करण्यात आली ? (2) 1947 (4) 1937 reme Court established in place of Federal Court of (2) 1947 (4) 1937 प्रमंत्री बनल्या आहेत ? (2) 13 (4) यापैकी नाही
	कोणत्या वर्षी फेडरल कोर्ट ऑफ इंडिया (1) 1935 (3) 1950 In which year was the Supr India? (1) 1935 (3) 1950 भारतात आजपावेतो किती महिला मुख्य (1) 12 (3) 14 How many women have become	ाच्या जागी सर्वोच्य न्यायालयाची स्थापना करण्यात आली ? (2) 1947 (4) 1937 reme Court established in place of Federal Court of (2) 1947 (4) 1937 प्रमंत्री बनल्या आहेत ? (2) 13 (4) यापैकी नाही ome Chief Ministers in India so far ?

75.	कोणत्या सावीत्रेक निवडणुकापासून संपूर्ण देश	ात इल	नेक्ट्रानिक मशिनचा मतदानासाठी वापर सुरू झाला ?
	(1) 2009 ची सार्वत्रिक निवडणूक	(2)	2004 ची सार्वत्रिक निवडणूक
	(3) 2006 ची सार्वित्रक निवडणूक	(4)	2008 ची सार्वत्रिक निवडणूक
	Since which general election electr	onic	machines are used for voting in the country?
	(1) General election of 2009	(2)	General election of 2004
	(3) General election of 2006	(4)	General election of 2008
76.	महाराष्ट्र जिल्हा परिषद आणि पंचायत समिती	कायर	द्मा कोणत्या वर्षी मंजूर झाला ?
	(1) 1971	(2)	1964
	(3) 1962	(4)	1981
	When was the Maharashtra Zilla	ı Par	ishad and Panchayat Samiti Act passed?
	(1) 1971	(2)	1964
	(3) 1962	(4)	1981
77.	भारतीय संविधानात गांधीवादी तत्त्वावरील आ तत्त्वात समाविष्ट करण्यात आले ?		ाम स्वराज्याचे तत्त्व कोणत्या कलमानूसार राज्याच्या नितिनिर्देशक
	(1) 40 वे कलम	(2)	41 वे कलम
	(3) 42 वे कलम	(4)	44 वे कलम
	In Indian Constitution doctrine philosophy is included by	of i	deal village and self-rule from Gandhian
	(1) Article 40	(2)	Article 41
	(3) Article 42	(4)	Article 44
78.	लोकशाही विकेंद्रीकरणाची योजना पुढीलपैकी	कोणत	त्या समितीने केली होती ?
	(1) राष्ट्रीय विकास परिषद		
	(2) योजना आयोग		
	(3) सादिक अली समिती		
	(4) बलवंतराय मेहता समिती		
	Which Committee proposed the I	)em	ocratic Decentralization Plan?
	(1) National Development Council	l	
	(2) Planning Commission		
	(3) Sadik Ali Committee		
	(4) Balwantroy Mehata Commit	tee	
कच्छा	कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH V	VODK	,

79.	खालाल काणत्या स्पष्टाकरणामुळ भारत यम	निरपद्मराज्य आहे !
	(1) राज्यघटनेची उद्देशपत्रिका	
	(2) मूलभूत अधिकार	
	(3) मार्गदर्शक तत्त्वे	
	(4) 9 वे परीशिष्ट	
	Which of the following describes	India as a secular State?
	(1) Preamble of the Constitution	1
	(2) Fundamental Rights	
	(3) Directive Principles	
	(4) Ninth Schedule	
80.	'ग्रुप कॅप्टन' ही मानद पदवी या क्रिकेटपटूस	
00.	(1) युवराज सिंग	(2) सचिन तेंडुलकर
	(3) एम. एस. धोनी	(4) हरभजनसिंग
	Honorary 'Group Captain' degre	
	(1) Yuvaraj Singh	(2) Sachin Tendulkar
	(3) M. S. Dhoni	(4) Harbajan Singh
	<u> </u>	
81.	महाराष्ट्रात ई-ग्रामपंचायत प्रथम कोणत्या ठि	
	(1) हिंगोली	(2) नंदूरबार
	(3) अचलपूर	(4) यापैकी नाही
	Where was the first e-Grampane	
	(1) Hingoli	(2) Nandurbar
	(3) Achalpur	(4) None of the above
82.	राष्ट्रीय एकता परिषदेच्या स्थायी समितीच्या	अध्यक्षपदी कोण आहेत ?
	(1) डॉ. मनमोहन सिंग	(2) पी. चिदंबरम
	(3) प्रणव मुखर्जी	(4) कपील सिब्बल
	Who is the President of the Stands	ng Committee of National Integration Committee?
	(1) Dr. Man Mohan Singh	(2) P. Chidambaram
	(3) Pranav Mukharjee	(4) Kapil Sibbal
कच्चा	कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH	WORK

83.	भारतीय रिझर्व्ह बँके	ने कोणत्या रकमेच्या नोटा ह्या प	लॅस्टीकच्या नोटा चलनात आणण्याचे ठरवले आहे ?
	(1) 10 रुपये	(2)	20 रुपये
	(3) 50 रुपये	(4)	100 रुपये
			ed to put into use plastic currency notes of
	which denomin		ac D
	(1) 10 Rs.	(2)	20 Rs.
	(3) 50 Rs.	(4)	100 Rs.
84.	भारताने संयुक्त राष्ट्र	संघामध्ये कोणत्या वर्षी प्रवेश घ	तला ?
	(1) 1947	(2)	1950
	(3) 1945	(4)	1951
	When did Indi	a join the United Natio	ons?
	(1) 1947	(2)	1950
	(3) 1945	(4)	1951
85.		घटना दुरुस्तीने	दर्जा प्रदान केला.
	(1) वैधानिक		संविधानात्मक
	(3) संस्थात्मक		न्यायिक
	Panchayats w	, ,	status by the 73 rd amendment?
	(1) Legal	(2)	Constitutional
	(3) Institution	nal (4)	Judicial
	ri ma malan	गुल्यानीय स्वयंत्रस्य सेन्स्रोर	व्य ठेवण्याचा अधिकार कोणाला असतो ?
86.		त्रशासकाय कामकाजावर दखरर	व ठवण्याया आवकार काणाला असता !
	(1) सभापती (2) उपसभापती		
	(2) उपसमापता (3) गटविकास आं	शेकारी	
			inistrative proceedings of Panchayat Samiti?
		sible to control the aum	inistrative proceedings of ranchayar bamiu.
	-	oolron	
	(2) Deputy Sp		
	•	elopment Officer	
	(4) President		
करूरा	रूकाम्यादी ज्ञामा /९०	ACE FOR ROUGH WORK	•

87.	हे महाराष्ट्राचे आद्य इ	क्रांतिकारक होते.
	(1) दामोदर चाफेकर	(2) वासुदेव बळवंत फडके
	(3) विनायक दामोदर सावरकर	(4) सरदार भगतसिंग
	was the f	ïrst revolutionist in Maharashtra.
	(1) Damodar Chafekar	(2) Vasudeo Balwant Phadke
	(3) Vinayak Damoder Savarka	r (4) Sardar Bhagat Singh
88.	'सार्वजनिक सत्यधर्म ' हे पुस्तक	यांनी लिहिले.
	(1) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर	
	(2) नारायण मेघाजी लोखंडे	
	(3) म. जोतीबा फुले	
	(4) गो. ग. आगरकर	
	The book entitled 'Sarvajanik Sa	atyadharm' has been written by
	(1) Dr. Babasaheb Ambedkar	
	(2) Narayan Meghaji Lokhand	le
	(3) Jotiba Phule	
	(4) G. G. Agarkar	
89.	या महाराष्ट्रातील प	पहिल्या स्त्री शिक्षिका होत.
	(1) ताराबाई शिंदे	(2) रमाबाई रानडे
	(3) सावित्रिबाई फुले	(4) पंडिता रमाबाई
	Who was the first woman to be	come a teacher in Maharashtra?
	(1) Tarabai Shinde	(2) Ramabai Ranade
	(3) Savithribai Phule	(4) Pandita Ramabai
90.	''मॅरेज ऑफ हिंदु विडोज'' हा ग्रंथ	यांनी लिहिला.
	(1) ईश्वरचंद्र विद्यासागर	(2) केशवचंद्र सेन
	(3) देवेंद्रनाथ टागोर	(4) स्वामी दयानंद
	wrote th	e book entitled "Marriage of Hindu Widows"
	(1) Ishwarchandra Vidyasagar	(2) Keshavchandra Sen
	(3) Devendranath Tagore	(4) Swami Dayanand

- 91. 1942 च्या आंदोलनात 'सुरूंगे' व 'तुरूंगे' म्हणून अनुक्रमे कोण ओळखले जात ?
  - (1) इंग्रज व म. गांधींच्या आदेशान्वये कैद पत्करणारे
  - (2) म. गांधींच्या आदेशान्वये कैद पत्करणारे व क्रांतिकारी
  - (3) भूमिगत क्रांतिकारी व इंग्रज
  - (4) भूमिगत चळवळ आंदोलक व म. गांधींच्या आदेशान्वये कैद पत्करणारे

Who were known as 'Surunge' and 'Turunge' in 1942 movement respectively?

- (1) British and followers of Gandhiji for voluntarily self imprisonment
- (2) Followers of Gandhiji for voluntarily self imprisonment and revolutionary
- (3) Underground revolutionary and British
- (4) Underground movement agitators and followers of Gandhiji for voluntarily self imprisonment

92. चुकीची जोडी ओळखा

- (1) बाबुराव पेंढारकर मनोरंजन फिल्म कंपनी
- (2) दादासाहेब फाळके हिंदुस्थान फिल्म कंपनी
- (3) बाबुराव पेंटर महाराष्ट्र फिल्म कंपनी
- (4) व्ही. शांताराम प्रभात फिल्म कंपनी

Which of the following is mis-paired?

- (1) Baburao Pendharkar Manoranjan Film Company
- (2) Dadasaheb Phalke Hindustan Film Company
- (3) Baburao Pentar Maharashtra Film Company
- (4) V. Shantharam Prabhat Film Company

93.	गणप	ात म्हात्रे, वि. पां. करमरकर, र. क. फडके,	वा.	व. तालीम ही नावे महाराष्ट्रात कोणत्या क्षेत्रासाठी प्रसिद्ध आहेत ?
	(1)	चित्रकार	(2)	शिल्पकार
	(3)	गायक	(4)	समाज सुधारक
	Gar	npat Mhatre, V. P. Karmarkar, I	R. K.	Phadke, V. V. Talim – all these personalities
	are	famous in Maharashtra as		
	(1)	Painter	(2)	Sculptor
	(3)	Singer	(4)	SocialReformer

94.	बळवंतराय मेहता समितीच्या अहवालाचा विच	र करून पंचायतराज पद्धती महाराष्ट्रात कशा प्रकारे प्रत्यक्षात आणता
	येईल यांचा सखोल अभ्यास करण्यासाठी महाराष	ट्र शासनाने यांच्या अध्यक्षतेखाली एक
	समिती नियुक्त केली होती.	
	(1) वसंतराव नाईक	2) वसंतदादा पाटील
	(3) बाळासाहेब खेर	(4) यशवंतराव चव्हाण
	Considering the report of Balawa	ntrai Mehta Committee, the Government of
	Maharashtra, formed a Committee	under the Chairmanship of
	to study the possibility of implemen	tation of Panchayat Raj system in Maharashtra.
	(1) Vasantrao Naik	(2) Vasantdada Patil
	(3) Balasaheb Kher	(4) Yashavantrao Chavan
95.	'डिप्रेस्ड क्लास मिशन' ही संस्था	यांनी स्थापना केली.
	(1) राजर्षी शाहू महाराज	
	(2) महर्षी धोंडो केशव कर्वे	
	(3) विट्ठल रामजी शिंदे	
	(4) महात्मा जोतिबा फुले	
	established the organ	sation 'Depressed Class Mission'.
	(1) Rajarshi Shahu Maharaj	
	(2) Maharshi Dhondo Keshav Kar	ve
	(3) Vitthal Ramji Shinde	
	(4) Mahatma Jotiba Phule	
96.	'काव्यफुले' आणि 'बावनकशी सुबोध रत्नाकर'	हे दोन काव्यसंग्रह यांनी लिहून प्रकाशित केले.
	(1) सावित्रीबाई फुले	(2) पंडिता रमाबाई
	(3) न्यायमूर्ती रानडे	(4) महात्मा जोतिबा फुले
	Two collections of poems namely 'K	avyaphule' and 'Bavankashi Subodh Ratnakar'
	were written and published by	
	(1) Savitribai Phule	(2) Pandita Ramabai
	(3) Justice Ranade	(4) Mahatma Jotiba Phule

- 97. म. फुल्यांचे काव्यमय चिरत्र सावित्रीबाई फुले यांनी लिहिले, त्याचे नाव काय ?
  - (1) बावनकशी सुबोध रत्नाकर
  - (2) फुलेचरित्र
  - (3) फुलेसहवास
  - (4) फुलराणी

What is the name of the poetic biography of Mahatma Phule written by Savitribai Phule?

- (1) Bavanakashi Subodh Ratnakar
- (2) Phulecharitra
- (3) Phulesahawas
- (4) Phulrani

98. नारायण मेघाजी लोखंडे विषयी खालील काय खोटे आहे ?

- (1) भारतातील कामगार चळवळीचे आद्य प्रवर्तक
- (2) गुराखी नावाचे दैनिक
- (3) मुंबईत पहिली कामगार परिषद भरविली
- (4) कार्लमार्क्सशी भेट

Which of the following option is incorrect regarding Narayan Meghaji Lokhande?

- (1) Pioneer of the labour movement in India
- (2) Daily Newspaper 'Gurakhi'
- (3) Organised first labour conference in Mumbai
- (4) Meeting with Karl Marx

99. स्त्री-शिक्षणाच्या कार्यात मोठी कामगिरी करणारी व्यक्ती खालीलपैकी कोण होती ?

- (1) महर्षी धोंडो केशव कर्वे
- (2) मनोहर जोशी
- (3) मा. स. कन्नमवार
- (4) ताराबाई वर्तक

Name the person who made towering work for the women education in Maharashtra.

- (1) Maharshi Dhondo Keshav Karve
- (2) Manohar Joshi
- (3) M. S. Kannamawar
- (4) Tarabai Wartak

100.	स्त्रीयांच्या अत्याचारास प्रतिबंध करणारा पहिला व	ज्ञायदा यांनी अंमलात आणला .
	(1) महर्षी धोंडो केशव कर्वे	
	(2) महात्मा जोतिबा फुले	
	(3) डॉ. भांडारकर	
	(4) राजर्षी शाहू महाराज	
		Act into implementation to prevent outrages
	against women.	
	(1) Maharshi Dhondo Keshav Karv	re
	(2) Mahatma Jotiba Phule	
	(3) Dr. Bhandarkar	
	(4) Rajarshi Shahu Maharaj	
101.		ाध्ये यांनी 'हिंदूस्थानातील उदारधर्म' हा प्रबंध
	वाचला.	
	(1) कर्मवीर वि. रा. शिंदे	2) स्वामी विवेकानंद
	(3) महर्षी धों. के. कर्वे	<mark>4) भास्कररा</mark> व जाधव
		on 'Liberal Religion of Hindustan' at the
	'International Liberal Religion Cor	
		2) Swami Vivekanand
	(3) Maharshi D. K. Karve	4) Bhaskarrao Jadhav
102.	डॉ. आंबेड <mark>करां</mark> नीयांना 'ः	मस्पृश्यतेचा सखा ['] म्हटले आहे.
	(1) महात्मा फुले	2) राजर्षी शाहू
	(3) वि. रा. शिंदे	4) महर्षी कर्वे
	Dr. Ambedkar called him "A Comp	anion of Untouchables"
	(1) Mahatma Phule	2) Rajarshi Shahu
	(3) V. R. Shinde	4) Maharshi Karve
103.	महाराष्ट्रातील सर्वात लांब नदी	_ही आहे.
	(1) नर्मदा	2) गोदावरी
	(3) तापी	4) कृष्णा
	is the largest river in	Maharashtra.
	(1) Narmada	2) Godavari
	(3) Tapi	4) Krishna

104.	कोणत्या शहरामध्ये सर्वाधिक रासायनिव	न आणि औषधी कारखाने आहेत ?
	(1) नागपूर	(2) मुंबई
	(3) कोल्हापूर	(4) पुणे
	Which city has highest numb	per of chemical and drug factories?
	(1) Nagpur	(2) Mumbai
	(3) Kolhapur	(4) Pune
105.	महाराष्ट्रातील या जिल	ह्यात 'तूर' उत्पादन क्षेत्र सर्वाधिक आहे.
	(1) धुळे	(2) अमरावती
	(3) सांगली	(4) सोलापूर
	In Maharashtra, the largest	area under 'Tur' is in district.
	(1) Dhule	(2) Amaravati
	(3) Sangli	(4) Solapur
106.	'बाणकोट' ही खाडी महाराष्ट्रातील	<mark>या जि</mark> ल्ह्यात आहे.
	(1) ठाणे	(2) रत्नगिरी
	(3) रायगड	(4) सिंधूदुर्ग
	'Bankot' creek is located in _	district of Maharashtra.
	(1) Thane	(2) Ratnagiri
	(3) Raigad	(4) Sindhudurg
107.	जगप्रसिद्ध 'अजंठा लेणी'	या नदीच्या तिरांवर वसलेल्या आहेत.
	(1) वाघुर	(2) बोरी
	(3) पांझरा	(4) बुरी
		Caves' are located on the bank of river
	(1) Vaghur	(2) Bori
	(3) Panjhara	(4) Burai
108.	2006-07 च्या आकडेवारीनुसार महार आहे.	ाष्ट्रातील ज्वारी लागवडी खालील सर्वाधिक क्षेत्रया जिल्ह्यात
	(1) सोलापूर	(2) पुणे
	(3) उस्मानाबाद	(4) जळगांव
	~~-~~	naximum percentage of area under Jawar Cultivation
	is in district of N	
	(1) Solapur	(2) Pune
	(3) Usmanabad	(4) Jalgaon

109.	खालीलपैकी कोणती डोंगर रांग ही नर्मदा खोरे	र आणि तापी नदीचे खोरे या दरम्यान जल-विभाजक आहे ?
	(1) सह्याद्री	(2) सातपूडा
	(3) विंध्या	(4) अरवली
		ntain ranges is a 'water shed' between Narmada
	Valley and the Tapi Valley?	(O) (C) 4 1
	(1) Sahyadri	(2) Satpuda
	(3) Vindhya	(4) Aravalli
110.	राजस्थानच्या मध्य आणि पश्चिमेकडील भागा	ामध्ये मृदा सापडते.
	(1) वालुकामय मृदा	(2) दलदलीची चिकट मृदा
	(3) गाळीची मृदा	(4) काळी मृदा
	soils are found in t	the western and central part of Rajasthan.
	(1) Desert Soil	(2) Marshy Soil
	(3) Alluvial Soil	(4) Black Soil
111.	भारतीय रुपयाचे पहिल्यांदा अवमूल्यन केव्हा	झाले ?
	(1) 1991	(2) 1966
	(3) 1948	(4) 1949
	When was Indian Rupee first dev	valued?
	(1) 1991	(2) 1966
	(3) 1948	(4) 1949
112.	मार्च 2009 अखेरीस भारतावरील परकीय कर	
	(1) 1142518	(2) 1142618
	(3) 1142718 India's external debt stock stood a	(4) 1143518
		at Rs crores at the end of March 2009. (2) 1142618
	(1) 1142518 (3) 1142718	(4) 1143518
	(9) 1142710	(4) 1140010
113.	भारताच्या राष्ट्रीय उत्पन्नात शेती व तत्सम उद्द मध्ये टक्के एवढे आ	द्योगापासून निर्माण होणाऱ्या एकूण भांडवलाचे प्रमाण 2008-09 ाहे.
	(1) 3.34	(2) 2.66
	(3) 2.87	(4) 2.83
	The gross capital formation in agr GDP of India stood at	riculture and allied sector as a proportion of total in 2008-09.
	(1) 3.34	(2) 2.66
	(3) 2.87	(4) 2.83
 कच्च्या	कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH V	WORK

116.	सन् 2011 च	या जनगणनेनुसार	भारतातील	इतर रा	ज्यांचा	विचार	केला	असता	लोकसंख्या	वृद्धीच्या	दरात	महाराष्ट्राच
	क्रमांक	एव	ढा आहे.									
	(1) 19			(9)	01							

(1) 12

(3) 11

(4) 22

In terms of growth rate of population (census 2011), Maharashtra stands at __ rank in India.

 $(1) 12^{th}$

(2) 21st

(3) 11th

(4) 22nd

भारताच्या एकूण राष्ट्रीय उत्पन्नापैकी शेतीपासून मिळणारे उत्पन्न - 1990-91 साली 30 टक्के होते. परंतु 117. 2008-09 साली ते टक्के झाले.

(1) 14.7

(2) 15.7

(3) 16.7

(4) 20.7

The contribution of Agriculture to the GDP, which was 30% in 1990-91 came down to ______ % in 2008-09.

(1) 14.7

(2) 15.7

(3) 16.7

(4) 20.7

118.		लेल्या सहमतीनुसार रोग व कीडी नियंत्रण, उत्पन्न, विमा आणि आपत्कालीन पेटी (box) मध्ये गणले जातात.
	(1) अंबर	(2) हिरवा
	(3) निळा	(4) पांढरा
	, ,	s pest and diseases control, insurance, income and
	emergency expenditure are incl	luded in thebox by WTO under AOA.
	(1) amber	(2) green
	(3) blue	(4) white
119.	सन् २०११ च्या जनगणनेनुसार महाराष्ट्रात द	रर चौरस किलोमीटर क्षेत्रात राहणाऱ्या लोकांचे प्रमाण (घनता)आहे.
	(1) 365	(2) 362
	(3) 324	(4) 267
		ity of population is persons per sq. km.
	in Maharashtra State.	(2) 0.02
	(1) 365	(2) 362 (4) 36 7
	(3) 324	(4) 267
100		711011 J 7112
120.	सन् 2011 च्या जनगणननुसार महाराष्ट्रात	साक्षरतेचे प्रमाण
120.	सन् 2011 च्या जनगणननुसार महाराष्ट्रात (1) 76.9	(2) 74.9
120.	(1) 76.9 (3) 81.9	(2) 74.9 (4) 82.9
120.	(1) 76.9 (3) 81.9	(2) 74.9
120.	(1) 76.9 (3) 81.9	(2) 74.9 (4) 82.9
120.	(1) 76.9 (3) 81.9 As per 2011 census Maharasht	(2) 74.9 (4) 82.9 tra State has literacy rate of per cent.
121.	 (1) 76.9 (3) 81.9 As per 2011 census Maharasht (1) 76.9 (3) 81.9 	(2) 74.9 (4) 82.9 tra State has literacy rate of per cent. (2) 74.9 (4) 82.9 च्या 2009 च्या अहवालानुसार 182 देशाच्या यादीत मनुष्य बळ विकास
	(1) 76.9 (3) 81.9 As per 2011 census Maharasht (1) 76.9 (3) 81.9 संयुक्त राष्ट्र विकास कार्यक्रम (युएनडीपी)	(2) 74.9 (4) 82.9 tra State has literacy rate of per cent. (2) 74.9 (4) 82.9 च्या 2009 च्या अहवालानुसार 182 देशाच्या यादीत मनुष्य बळ विकास
	(1) 76.9 (3) 81.9 As per 2011 census Maharasht (1) 76.9 (3) 81.9 संयुक्त राष्ट्र विकास कार्यक्रम (युएनडीपी) निर्देशांकामध्ये भारताचा क्रमांक	(2) 74.9 (4) 82.9 tra State has literacy rate of per cent. (2) 74.9 (4) 82.9 च्या 2009 च्या अहवालानुसार 182 देशाच्या यादीत मनुष्य बळ विकास आहे.
	(1) 76.9 (3) 81.9 As per 2011 census Maharasht (1) 76.9 (3) 81.9 संयुक्त राष्ट्र विकास कार्यक्रम (युएनडीपी) निर्देशांकामध्ये भारताचा क्रमांक	(2) 74.9 (4) 82.9 tra State has literacy rate of per cent. (2) 74.9 (4) 82.9 = च्या 2009 च्या अहवालानुसार 182 देशाच्या यादीत मनुष्य बळ विकास आहे. (2) 134 (4) 154 ons Devp. Programme), 2009 report, India is ranked
	(1) 76.9 (3) 81.9 As per 2011 census Maharasht (1) 76.9 (3) 81.9 संयुक्त राष्ट्र विकास कार्यक्रम (युएनडीपी) निर्देशांकामध्ये भारताचा क्रमांक	(2) 74.9 (4) 82.9 tra State has literacy rate of per cent. (2) 74.9 (4) 82.9 = च्या 2009 च्या अहवालानुसार 182 देशाच्या यादीत मनुष्य बळ विकास आहे. (2) 134 (4) 154
	(1) 76.9 (3) 81.9 As per 2011 census Maharasht (1) 76.9 (3) 81.9 संयुक्त राष्ट्र विकास कार्यक्रम (युएनडीपी) निर्देशांकामध्ये भारताचा क्रमांक	(2) 74.9 (4) 82.9 tra State has literacy rate of per cent. (2) 74.9 (4) 82.9 = च्या 2009 च्या अहवालानुसार 182 देशाच्या यादीत मनुष्य बळ विकास आहे. (2) 134 (4) 154 ons Devp. Programme), 2009 report, India is ranked of world in respect of Human Development Index
	(1) 76.9 (3) 81.9 As per 2011 census Maharasht (1) 76.9 (3) 81.9 संयुक्त राष्ट्र विकास कार्यक्रम (युएनडीपी) निर्देशांकामध्ये भारताचा क्रमांक	(2) 74.9 (4) 82.9 tra State has literacy rate of per cent. (2) 74.9 (4) 82.9 च्या 2009 च्या अहवालानुसार 182 देशाच्या यादीत मनुष्य बळ विकास आहे. (2) 134 (4) 154 ons Devp. Programme), 2009 report, India is ranked

122.	1934 च्या कायद्यान्वये रिजर्व बँक ऑफ इंड	Sियालाकार्य करण्याचे हक्क प्रदान केले आहेत.
	(1) पत नियंत्रण	(2) बँकाची बँक
	(3) सरकारची बँक	(4) वरील सर्व पर्याय
	By the Act of 1934, the following	function was assigned to RBI.
	(1) Control of credit	(2) Bankers Bank
	(3) Government Bank	(4) All of above
123.	चिपको चळवळीस सन्मध्ये	विच्या अर्थाने गती मिळाली.
	(1) 1975	(2) 1978
	(3) 1988	(4) 1968
	Chipko movement got momentu	m in the year
	(1) 1975	(2) 1978
	(3) 1988	(4) 1968
124.	आधुनिक शेतीचे शाश्वत शेतीमध्ये रूपांतर व	तर <mark>ण्यासाठी सर्व</mark> साधारणपणेवर्षे लागतात.
	(1) 1-2 वर्षे	(2) 3-6 वर्षे
	(3) 6-10 वर्षे	(4) 10-12 वर्षे
	——————————————————————————————————————	ern agriculture to sustainable agriculture usually
	takesyears.	
	(1) 1-2 years	(2) 3-6 years
	(3) 6-10 years	(4) 10-12 years
125.	युएनइपी म्हणजे	
	(1) युनायटेड नेशन्स इकॉलॉजी प्रोग्राम	
	(2) युनायटेड नेशन्स इनव्हारमेंट प्रोग्राम	
	(3) युनायटेड नेशन्स एनर्जी प्रोग्राम	
	(4) युनायटेड नेशन्स इलेक्ट्रिक प्रोग्राम	
	U.N.E.P. stands for	
	(1) United Nations Ecology Pro-	gramme
	(2) United Nations Environmen	nt Programme
	(3) United Nations Energy Prog	gramme
	(4) United Nations Electric Pro-	gramme

(1) 1979 (2) 1980 (3) 1981 (4) 1982 The sustainable agriculture movement was started in
The sustainable agriculture movement was started in
(1) 1979 (2) 1980 (3) 1981 (4) 1982 127. कृषी वानिकी ही शाखा ह्या खालील क्षेत्रानी मिळून बनली आहे. (1) कृषी व वानिकी (2) कृषी, उद्यान व वानिकी (3) कृषी आणि पशुसंवर्धन (4) कृषी, वानिकी व पशुसंवर्धन Agroforestry is a mixture of these basic elements. (1) Agri + Forestry (2) Agril + Horticulture + Forestry
(3) 1981 (4) 1982 127. कृषी वानिकी ही शाखा ह्या खालील क्षेत्रानी मिळून बनली आहे. (1) कृषी व वानिकी (2) कृषी, उद्यान व वानिकी (3) कृषी आणि पशुसंवर्धन (4) कृषी, वानिकी व पशुसंवर्धन Agroforestry is a mixture of these basic elements. (1) Agri + Forestry (2) Agril + Horticulture + Forestry
127. कृषी वानिकी ही शाखा
(1) कृषी व वानिकी (2) कृषी, उद्यान व वानिकी (3) कृषी आणि पशुसंवर्धन (4) कृषी, वानिकी व पशुसंवर्धन Agroforestry is a mixture of these basic elements. (1) Agri + Forestry (2) Agril + Horticulture + Forestry
(2) कृषी, उद्यान व वानिकी (3) कृषी आणि पशुसंवर्धन (4) कृषी, वानिकी व पशुसंवर्धन Agroforestry is a mixture of these basic elements. (1) Agri + Forestry (2) Agril + Horticulture + Forestry
(3) कृषी आणि पशुसंवर्धन (4) कृषी, वानिकी व पशुसंवर्धन Agroforestry is a mixture of these basic elements. (1) Agri + Forestry (2) Agril + Horticulture + Forestry
(4) कृषी, वानिकी व पशुसंवर्धन Agroforestry is a mixture of these basic elements. (1) Agri + Forestry (2) Agril + Horticulture + Forestry
Agroforestry is a mixture of these basic elements. (1) Agri + Forestry (2) Agril + Horticulture + Forestry
(1) Agri + Forestry
(2) Agril + Horticulture + Forestry
(2) Agril + Horticulture + Forestry
(3) Forestry + Animal husbandry
(4) Agri + Forestry + Animal husbandry
128. सामान्यतः नत्राचे स्वच्छ व समुद्रिकनाऱ्यालगतच्या हवेतील प्रमाण हेटक्के असते.
(1) 74.804 (2) 81.454
(3) 72.304 (4) 78.084
Normal composition of Nitrogen in clear air or near sea is
(1) 74.804 (2) 81.454
(3) 72.304 (4) 78.084
129. शाश्वत शेती म्हणजे
(1) स्थिर शेती (2) पर्यावरण शेती
(3) सेंद्रिय शेती (4) वरील सर्व समाविष्ट
Sustainable agriculture is also known as
(1) Permaculture (2) Eco farming
(3) Organic farming (4) All of the above

(4) 1982

(2) 1972(4) 1982

Indian Wildlife Protection Act was enforced in the year

(3) 1981

(1) 1971

(3) 1981

134.	भारतात सरासरी 200 सेमी किंवा त्यापेक्षा अ	धिक प	ाऊस पडतो अशा भागातही जंगले आढळतात.
	(1) पानझडी जंगले	(2)	सदाहरीत जंगले
	(3) त्रिभुज प्रदेशातील जंगले	(4)	शुष्क प्रदेशातील जंगले
	forest occurs in the	area	where rainfall is over 200 cms.
	(1) Deciduous forest	(2)	Evergreen forest
	(3) Tidal or littoral forest	(4)	Dry forest
135.	एका इमारतीमधील किंवा कार्यालयातील विवि	व्रध संग	
	म्हणतात.		
	(1) डब्ल्यू ए एन	(2)	एल ए एन
	(3) एम ए एन	(4)	वरीलपैकी कोणतेही नाही
			r workstations connected to special computer
	known as server within the same		
	(1) WAN		LAN Name of the shore
	(3) MAN	(4)	None of the above
136.	ई मेल संदेश वहनाच्या पद्धतीमध्ये		असतात.
	(1) पत्ता	(2)	विषय
	(3) संदेश	(4)	वरील सर्व
	E mail communication system co	nsis	ts of
	(1) Address	, ,	Subject
	(3) Message	(4)	All of above
137.	विशिष्ट <mark>संगणकास इंटरनेटशी जोडण्यासाठी</mark> ए	रक वि	शिष्ट क्रमांक दिलेला असतो त्यास असे म्हणतात.
	(1) ई मेल पत्ता		
	(2) अंतर्गत टपाल पत्ता		
	(3) बहिर्गत टपाल पत्ता		
	(4) अंतर्गत प्रोटोकॉल पत्ता		
	To be connected to internet, a com	pute	er is assigned a unique number of its
	(1) e-mail address		
	(2) internal postal address		
	(3) external postal address		
	(4) internal protocol address		

Geographical Information System (GIS) began around _____

(2) 1980

(4) 2000

(1) 1960

(3) 1990

141.	विविध पीके त्याची उत्पादने यांचा व्यवहार करणारे उद्योजक, निर्यातदार, कारखानदार, पुरवठादार व व्यापारी यांची माहिती देण्यासाठी ही एक उपयुक्त सांकेतिक स्थळ आहे.					
	(1) डब्ल्यू डब्ल्यू डब्ल्यू. ॲग्रीकल्चर-इंडर	स्ट्री-इंडिया.कॉम/ॲग्रील-प्रोडक्ट				
	(2) डब्ल्यू डब्ल्यू डब्ल्यू. ॲग्रीकल्चर.कॉम					
	(3) डब्ल्यू डब्ल्यू डब्ल्यू. ॲग्रीसर्फ .कॉम					
	(4) डब्ल्यू डब्ल्यू डब्ल्यू. ॲग्री.कोप.नीक.इ	इन				
		h gives information about manufactures exportere,				
	suppliers and traders in agri. cro					
	(1) www.agriculture – industry	- India.com/agril.product				
	(2) www.agriculture.com					
	(3) www.agrisurf.com					
	(4) www.agri.cop.nic.in					
142.	अभियांत्रिकी आणि शास्त्रीय कामासाठी ही	संगणकीय-भाषा सुप्रसिद्ध आहे.				
	(1) फोरट्रान	(2) बे सिक				
	(3) पास्कल	(4) 相				
	is the most popular lar	nguage for engineering and scientific work.				
	(1) FORTRAN	(2) Basic				
	(3) Pascal	(4) C				
143.	31 मार्च 2010 अखेरीस महाराष्ट्रा <mark>तील</mark>	टक्के गावे पक्क्या रस्त्याने (बारमाही) जोडली गेली आहेत.				
	(1) 90.5	(2) 92.5				
	(3) 97.5	(4) 98.5				
	As on 31 st March 2010, about _weather road.	per cent villages were connected by all				
	(1) 90.5	(2) 92.5				
	(3) 97.5	(4) 98.5				
144.	गंगा नदीच्या पाण्याची पत पुन: स्थापित करण					
	(1) फेब्रुवरी 1985	(2) मार्च 1985				
	(3) फेब्रुवरी 1995	(4) मार्च 1995				
	For restoring the quality of w constituted in	vater of Ganga, Central Ganga Authority was				
	(1) February 1985	(2) March 1985				
	(3) February 1995	(4) March 1995				

RSM			34		A
145.	मेडा (MEDA) य	ग संस्थेने राज्यस्तरीय उर्जा शिक्षण	ा पार्क या	ठिकाणी स्थापन केला.	
	(1) औरंगाबाद	(2)	नागपूर		
	(3) मुंबई	(4)	पुणे		
	MEDA has es	tablished one state leve	energy education	park in	
	(1) Aurangab	ad (2)	Nagpur		
	(3) Mumbai	(4)	Pune		
146.	भारतातील एकूण ह	तेत्रापैकी टक्के ज	 मीन पोत खालवल्यामुळे	गंभीर दृष्ट्या बाधित आहे.	_
	(1) 23	(2)	33		
	(3) 43	(4)	53		
	per degradation.	rcent of the total land	area in India is fa	acing serious problem of	
	(1) 23	(2)	33		
	(3) 43	(4)	53		
147.		ाराष्ट्र शासनाच्या सहभागाने ान कार्यक्रमाची सुरुवात के <mark>ली.</mark>	या वयोगटात	उपयोगी प्राथमिक शिक्षण देण्यासाठी	
	(1) $3-5$	(2)	6 - 14		
	(3) $15-16$	(4)	16 - 21		
	Maharashtra		e to provide useful	niyan (SSA) jointly with primary education to all	
	(1) 3-5	(2)	6 - 14		
	(3) 15 – 16	(4)	16 - 21		
148.	राष्ट्रीय ग्रामीण आ	रोग्य मोहिम (NRHM) ही केंद्र	सरकारची योजना	या दिवशी कार्यान्वित झाली.	
	(1) 12/4/2003	(2)	12/4/2004		
	(3) 12/4/2005	(4)	12/4/2006		
	National Rur	al Health Mission (NRH	(M) is being imple	mented since	
	(1) 12/4/2003	(2)	12/4/2004		

(4) 12/4/2006

(3) 12/4/2005

149.	विषयक कारणांमुळे भारतीय शे	गेतीत कमी उत्पादकता दिसून येते.
	(1) कमी क्षेत्र धारण	(2) खतांचा कमी वापर
	(3) सामाजिक कारण	(4) नैसर्गिक आपत्ती
	factors responsible fo	for low agril.productivity in India.
	(1) Small size of holding	(2) Scanty use of fertilizers
	(3) Social factor	(4) Natural calamities
150.	स्वर्णजयंती ग्राम स्वयंरोजगार योजना (SGS)	
	निधीचा हिस्सा असलेली योजना ईशान्यकडील	ल राज्ये वगळता कार्यान्वित केली.
	(1) 75:25	(2) 90:10
	(3) 80:20	(4) 70:30
	• •	cozgar Yojana (SGSY) was implemented on a
	states.	etween Centre and States for non.north-eastern
	(1) 75:25	(2) 90:10
	(3) 80:20	(4) 70:30
	<u> </u>	
151.	भारताची सन् 1995-96 साली भाताची उत्प	पादकता (कि. ग्रॅम/हेक्टरी) किती होती ?
	(1) 1705	(2) 1750
	(3) 1855	(4) 1955
	What was the productivity (kg/ha	na) of the rice in India during 1995-96?
	(1) 1705	(2) 1750
	(3) 1855	(4) 1955
152.	पहिले पीक कापणीला आले असतानाच शेतात	त दुसरे पीक पेरतात त्यास पद्धत असे संबोधतात.
	(1) मिश्र पीक	(2) आंतर पीक
	(3) अखंड किंवा जोड पीक	(4) पट्टा पीक
	The crop which is sown in the field	d when previous crop is ready to harvest is known
	as	
	(1) Mixed cropping	(2) Inter cropping
	(3) Relay cropping	(4) Strip cropping

153.	महाराष्ट्र राज्यात मका पिकाचे बाबतीत खालीलपैकी कोणते विधान लागु पडते ?		
	(1) क्षेत्र, उत्पादनात वाढ परंतु उत्पादकतेत	घट	
	(2) उत्पादन, उत्पादकतेत वाढ परंतु क्षेत्रात	घट	
	(3) क्षेत्र, उत्पादकतेत वाढ परंतु उत्पादनात	घट	
	(4) क्षेत्र, उत्पादन व उत्पादकतेत वाढ		
	Which of the following statemen	t is applicable to Maize crop in Maharashtra State?	
	(1) Increase in area, production	but decline in productivity	
	(2) Increase in production, prod	uctivity but decline in area	
	(3) Increase in area, productivit	y but decline in production	
	(4) Increase in area, production	and productivity	
154.	सोयाबीन लागवडीमध्ये कोणते राज्य अग्रेसर	आहे ?	
	(1) महाराष्ट्र	(2) उत्तर प्रदेश	
	(3) गुजरात	(4) मध्यप्रदेश	
	Which state is having highest ar	re <mark>a under</mark> Soybean cultivation ?	
	(1) Maharashtra	(2) Uttar Pradesh	
	(3) Gujarat	(4) Madhya Pradesh	
155.	कोचीनीअल किटकांचा वापर करून प्रिकली	पिअर ह्या तणाचा नायनाट केला जातो, ही पद्धत कशाचे उदाहरण आहे ?	
	(1) जैविक पद्धत	(2) मशागत पद्धत	
	(3) रासायनिक पद्धत	(4) यांत्रिक पद्धत	
	_ / / \ ' T	Spp.) weed by using Cochineal insect is an example	
	of	(9) Coltonal control	
	(1) Biological control (3) Chemical control	(2) Cultural control (4) Mechanical control	
	(5) Chemical control	(4) Mechanical control	
156.	भारतात ज्वारीमध्ये प्रामुख्याने कोणते आंतरपी	कि घेतले जाते ?	
	(1) तुर	(2) मुग	
	(3) उडीद	(4) सोयाबीन	
	In India which crop is most com	monly inter-cropped with Sorghum?	
	(1) Pigeonpea	(2) Green gram	
	(3) Black gram	(4) Soyabean	

157.	जिमनीतून वनस्पतींसाठी अन्नद्रव्यांची उपलब्धता दाखविणाऱ्या निर्देशांकास म्हणतात.			
	(1) जिमनीची उत्पादकता	(2) जिमनीतील द्रावण		
	(3) अन्नद्रव्य उपलब्धता	(4) जिमनीची सुपीकता		
	An index of available nutrients for	rom soil to plants is called as		
	(1) Soil productivity	(2) Soil solution		
	(3) Nutrient availability	(4) Soil fertility		
158.	जिमनीचा सरळ उभा असा छेद घेतल्यास त्या	सर्व थरांना असे म्हणतात.		
	(1) जमिनीचा पोत	(2) जिमनीची रचना/घडण		
	(3) भू-प्रस्तर	(4) जिमनीची घनता		
	Vertical section of soil through al	l its layers is known as		
	(1) Soil texture	(2) Soil structure		
	(3) Soil profile	(4) Soil density		
159.	कोणत्या मशागत पद्धतीत पृष्टभागाची जमीन	मो <mark>कळी होऊ</mark> न वनस्पतीचे काही अवशेष जिमनीत गाडले जातात ?		
	(1) अल्प मशागत			
	(2) शून्य मशागत			
	(3) संवर्धन मशागत			
	(4) जिमनीची उलथापालथ करणारी मशागत			
	In which tillage system surface layer is loosen and some plant residues are buried in soil?			
	(1) Minimum tillage			
	(2) Zero tillage			
	(3) Conservation tillage			
	(4) Soil inversion tillage			
160.	आपल्या देशाच्या कोणत्या भागात सिंचनाचे	क्षेत्र सर्वाधिक आहे ?		
	(1) पूर्व	(2) उत्तर		
	(3) पश्चिम	(4) दक्षिण		
	In which part of our country, are	a under irrigation is the highest?		
	(1) Eastern	(2) Northern		
	(3) Western	(4) Southern		

161.	हिवाळ्यात थंडीच्या काळात जर तापमान । अवलंबतात ?	.50 ते 20° सें.ग्रे. इतके खाली आले तर पाणी देण्याची कोण	ती पद्धत
	(1) मोकार पद्धत	(2) ठिबक सिंचन	
	(3) तुषार सिंचन	(4) वरील सर्व पद्धती	
	Which method of irrigation is for 20 °C in winter season?	lowed when the temperature falls between 0.50	to
	(1) Flood irrigation	(2) Drip irrigation	
	(3) Sprinkler irrigation	(4) All of the above	
162.	सिंचनाचा स्वस्त स्त्रोत कोणता ?		_
	(1) विहीर	(2) कुपनलिका	
	(3) तलाव	(4) कालवा (पाट)	
	Which source of irrigation is th	cheapest?	
	(1) Open wells	(2) Tube wells	
	(3) Tank	(4) Canal	
163.		रूक्ष (शुष्क) प्रदेशात वापरतात की जेथे पाण्याची उपलब्धता क	— मी आणि
	निकृष्ठ दर्जाचे असते ?		
	निकृष्ठ दर्जाचे असते ? (1) सरी	(2) ठिबक सिंचन	
	(1) सरी (3) तुषार सिंचन	(4) मोकाट पाणी देणे	
	(1) सरी (3) तुषार सिंचन Which method of irrigation is us		∍ n
	(1) सरी (3) तुषार सिंचन Which method of irrigation is us of poor quality?	(4) मोकाट पाणी देणे ed in arid regions wh <mark>er</mark> e water is scarce and ofte	e n
	(1) सरी (3) तुषार सिंचन Which method of irrigation is us of poor quality? (1) Furrow	(4) मोकाट पाणी देणे ed in arid regions where water is scarce and ofte (2) Drip	e n
	(1) सरी (3) तुषार सिंचन Which method of irrigation is us of poor quality? (1) Furrow (3) Sprinkler	(4) मोकाट पाणी देणे ed in arid regions where water is scarce and ofte (2) Drip (4) Wild flooring	∍n
164.	(1) सरी (3) तुषार सिंचन Which method of irrigation is us of poor quality? (1) Furrow (3) Sprinkler	(4) मोकाट पाणी देणे ed in arid regions where water is scarce and ofte (2) Drip	e n
164.	(1) सरी (3) तुषार सिंचन Which method of irrigation is us of poor quality? (1) Furrow (3) Sprinkler ठिबक सिंचन पद्धतीमुळे	(4) मोकाट पाणी देणे ed in arid regions where water is scarce and ofte (2) Drip (4) Wild flooring पर्यंत पाण्याची बचत होते. (2) 65 टक्के	en
164.	(1) सरी (3) तुषार सिंचन Which method of irrigation is us of poor quality? (1) Furrow (3) Sprinkler	(4) मोकाट पाणी देणे ed in arid regions where water is scarce and ofte (2) Drip (4) Wild flooring पर्यंत पाण्याची बचत होते.	en
164.	(1) सरी (3) तुषार सिंचन Which method of irrigation is us of poor quality? (1) Furrow (3) Sprinkler ठिबक सिंचन पद्धतीमुळे	(4) मोकाट पाणी देणे ed in arid regions where water is scarce and ofte (2) Drip (4) Wild flooring पर्यंत पाण्याची बचत होते. (2) 65 टक्के	∍n
164.	(1) सरी (3) तुषार सिंचन Which method of irrigation is us of poor quality? (1) Furrow (3) Sprinkler ठिबक सिंचन पद्धतीमुळे	(4) मोकाट पाणी देणे ed in arid regions where water is scarce and ofte (2) Drip (4) Wild flooring पर्यंत पाण्याची बचत होते. (2) 65 टक्के (4) 75 टक्के	en

165.	गव्हासाठी पाणी देण्याची अत्यंत संवेदनशील अ	अवस्था कोणती ?
	(1) मुकूटमुळे येण्याची अवस्था	
	(2) फुटवे येण्याची वेळ	
	(3) पोटरीची अवस्था	
	(4) फुलोरा	
	Which is the most critical stage of	of irrigation in wheat crop?
	(1) Crown root initiation stage	
	(2) Tillering	
	(3) Boot stage	
	(4) Flowering	
166	भागताला २०० द्यालथ देवम भौगोलिक थेव	त्रापैकी सुमारे किती दशलक्ष हेक्टर जमीन धूपीस बळी पडते ?
166.	(1) 100	(2) 175
	(3) 225	(4) 265
	• •	ected to soil erosion out of 328 m.ha of India's
	geographical area?	
	(1) 100	(2) 175
	(3) 225	(4) 265
167.	उन्हाळी भईमग पिकास 12 ते 13 पाण्याच्या प	पाळ्या द्याव्या लागतात आणि त्याची एकूण पाण्याची गरज
1011	हे सें. मी. आहे.	
	(1) 50 – 60	(2) $60-65$
	(3) 70 – 80	(4) $85-90$
		to 13 irrigations and its total water requirement
	ha centi-meter	
	(1) $50 - 60$	(2) $60 - 65$
	(3) 70 - 80	(4) $85-90$
168.	जनावरांच्या संख्येत जलद वाढ होण्यासाठी के	कोणती पद्धत वापरली जाते ?
	(1) संकर करणे	(2) गुणसूत्र बदल
	(3) कृत्रीम गर्भधारणा	(4) गर्भ बदल
	Which method is used for rapid m	multiplication of farm animals?
	(1) Hybridization	(2) Gene transfer
	(3) Artificial insemination	(4) Embryo transfer

169.	कोणते पीक बहु-वार्षिक एकदलीय (गवत वर्गी) पीक आहे ?			
	(1) सेनज	नी	(2)	संकरित नेपीअर
	(3) लसू	न घास	(4)	चवळी
	Which	crop is a perennial gramin	ace	ous crop?
	(1) Ser	nji	(2)	Hybrid Napier
	(3) Luc	cerne	(4)	Cowpea
170.	कोणत्या !	प्रकारच्या शेतीमुळे जीवसुपरीची (निर	- तर्गार्च	) भौतिक परिस्थिती स्थिर राहण्यास मदत होते ?
	(1) সাহৰ	वत शेती		
	(2) जल	सिंचित शेती		
	(3) कोर	डवाहू शेती		
	(4) पावर	सावर आधारीत शेती		
	Which	type of agriculture helps to	kee	ep the ecological balance of nature?
	(1) Sus	stainable agriculture		
	(2) Irri	igated agriculture		
	(3) Dry	y land agriculture		
	(4) Rai	infed agriculture		
171.	कोणते चा	रा पीक दुभत्या जनावरांसा <mark>ठी चां</mark> गले	आहे	?
	(1) ज्वार	tî	(2)	बाजरी
	(3) चव	ड ी	(4)	मका + चवळी
	Which	fodder is good for milch an	imal	ls?
	(1) Sor	ghum	(2)	Pearlmillet
	(3) Cov	wpea	(4)	Maize + Cowpea
172.	संकरणाच्य	या अंतर्संकरण पद्धतीत कोणत्या पद्धत	ीचा र	प्रमावेश होतो ?
	(1) बाह्	घ संकरण	(2)	मिश्र जातीय संकरण
	(3) त्रिसं	कर	(4)	निकट संकरण
	Which	system of the breeding is i	nclu	ded under inbreeding?
	(1) Ou	tbreeding	(2)	Cross breeding
	(3) Tri	ple crossing	(4)	Close breeding

173.	शेतीकामासाठी सर्वोत्कृष्ट बैल		<del></del>
	(1) खिल्लार	(2)	जर्सी
	(3) उस्मानाबादी	(4)	सहिवाल
	The best bullock breed for agricul	ltura	l work is
	(1) Khillar	(2)	Jursy
	(3) Usmanabadi	(4)	Sahiwal
174.	दुभत्या जनावरातील पोटफुगी टाळण्यासाठी क	ोणता	हिरवा चारा उपाशीपोटी खाऊ घालू नये ?
	(1) मका	(2)	ज्वारी
	(3) बाजरी	(4)	चवळी
	Which green fodder should not be bloat?	fed	on empty stomach to dairy animals to avoid
	(1) Maize	(2)	Sorghum
	(3) Pearl millet	(4)	Cowpea
175.	सातूमध्ये अपक्व प्रथिनांचे प्रमाण		टक्क्यांपर्यंत असते.
	(1) 0 - 4	(2)	4 - 7
	(3) 8 - 12	(4)	13 - 16
	Crude protein content (%) in Bar	ley v	aries from
	(1) $0-4$	(2)	4-7
	(3) 8 – 12	(4)	13 – 16
176.	'राष्ट्रीय ग्रामी <mark>ण विकास बँकेच्या' (नाबार्ड) अ</mark>	- मध्यक्षा	रदी कोण आहे ?
	(1) डॉ. प्रमोद बक्षी		
	(2) डॉ. प्रकाश बक्षी		
	(3) डॉ. पी. जी. गुप्ता		
	(4) डॉ. व्ही. एम्. दांडेकर		
	Who is the President of NABARI	) ?	
	(1) Dr. Pramod Bakshi		
	(2) Dr. Prakash Bakshi		
	(3) Dr. P. G. Gupta		
	(4) Dr. V. M. Dandekar		

177.	मराठवाडा विभागात मोठ्याप्रमाणावर केळीची कोणती जात लागवड केली जाते ?		
	(1) बसराई	(2) अर्धापूरी	
	(3) ग्रॅंडनेन (जी-9)	(4) श्रीमंती	
	In Marathwada region which va	ariety of Banana is planted on large scale?	
	(1) Basrai	(2) Ardhapuri	
	(3) Grandnine (G-9)	(4) Shrimanti	
178.	कोणत्या प्रकारच्या कृषि वनीय पद्धतीत वने	ही लाकूड उत्पादनासाठी व पाळीव प्राणी जोपासण्यासाठी करतात ?	
	(1) कृषि वनीकरण		
	(2) वनीय कुरणे पद्धत	·	
	(3) कृषि वनीय कुरणे पद्धत		
	(4) बहुपयोगी वनीय झाडे उत्पादन पद्धत		
	In which system of agroforestry, well as for rearing of domestic as	forests are managed for the production of wood as nimals?	
	(1) Agrosilviculture		
	(2) Silvipastoral system		
	(3) Agrisilvipastoral system		
	(4) Multipurpose forest tree pla	ntation system	
179.	खालीलपैकी कोणत्या फळपिकासाठी 'कोय	कलम ['] ही अभिवृद् <mark>धी क</mark> रण्यासाठी उत्कृष्ट पद्धत आहे ?	
	(1) लिंबू	(2) पेरु	
	(3) आंबा	(4) केळी	
	For which of the following fruit c method of propagation?	rop, 'Stone Grafting' has been found to be the best	
	(1) Lime	(2) Guava	
	(3) Mango	(4) Banana	
180.	इ. स. 2003 मध्ये देशातील पहिले फलोद्या	न प्रशिक्षण केंद्र कोठे सुरु केले गेले ?	
	(1) नासीक	(2) औरंगाबाद	
	(3) राजगुरुनगर	(4) तळेगांव दाभाडे	
	Where India's first horticultura	l training centre was started in the year 2003?	
	(1) Nasik	(2) Aurangabad	
	(3) Rajgurunagar	(4) Talegaon Dabhade	
— कच्चा	कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH	WORK	

181.	खालीलपैकी कोणते पीक प्रामुख्याने द्विपकल्पीय (Peninsular) भारतात घेतले जाते ?			
	(1)	अंजीर	(2)	काजू
	(3)	सफरचंद	(4)	खजुर
	Wh	ich of the following crop is ma	inly	cultivated in Peninsular India?
	(1)	Fig	(2)	Cashew
	(3)	Apple	(4)	Date
182.		भारतात मृदसंधारणासा	 ठी अ	ाणण्यात आला.
	(1)	काजू	(2)	अकेशिया
	(3)	आईन	(4)	निलगिरी
		was brought in I	ndia	a for soil conservation.
	(1)	Cashew	(2)	Acasia
	(3)	Termenalia	(4)	Eucalyptus
183.	वनां		गययो	जना करणे आवश्यक आहे ?
	(1)	सरकारच्या परवानगीशिवाय झाडे तोडणे	शिक्षे	स पात्र गुन्हा असावा
		आदीवासींना पर्यायी व्यवसाय उपलब्ध		
	(3)	अमर्याद जनावरे चारणे टाळावे		
	(4)	वरील सर्व		
	Wł	nat meas <mark>u</mark> res should <mark>be</mark> unde <mark>rt</mark>	ake	n to protect forests?
	(1) Cutting trees without permission of Govt. should be punishable crime			
	(2)	Tribals should be offered an a	lter	native occupation
	(3)	Indiscriminate grazing shoul	d be	avoided
	(4)	All above		
184.		ची लागवड समुद्र किन	गरी व	ारा–रोधक म्हणून केली जाते.
	(1)	सुरू	(2)	काजू
	(3)	निलगीरी	(4)	साग
		is extensively p	olan	ted as wind-breaker in coastal area.
	(1)	Casuarina equisetifolia	(2)	Cashew
	(3)	Eucalyptus	(4)	Teak
d) Esserto	காய	साठी जागा/SPACE FOR ROUGH V	VORI	*

(4) Crab

(3) Prawn

(1) सुवर्ण मासा (गोल्ड फिश) (2) रोहु (3) प्रीगल (4) सील्वर कॉर्प Which of the following fish is preferred in acquarium? (1) Gold fish (2) Rohu (3) Mrigal (4) Silver carp 190. महाराष्ट्राला दरवर्षी किती मत्स्यिकजांची आवश्यकता असते? (1) 25 कोटी (2) 50 कोटी (3) 75 कोटी (4) 100 कोटी How much is the annual requirement of fish finger lings (seed) in Maharashtra? (1) 25 crores (2) 50 crores (3) 75 crores (4) 100 crores 191. प्राथमिक ठोक बाजार असतात. (1) खेडेगावात (2) मोठ्या शहरात (3) मोठ्या शहरात Primary wholesale markets are located in (1) Villages (2) Big cities (3) Big towns or taluk headquarters (4) Capital cities	
Which of the following fish is preferred in acquarium? (1) Gold fish (2) Rohu (3) Mrigal (4) Silver carp 190. महाराष्ट्राला दरवर्षी किती मत्स्यिबजांची आवश्यकता असते? (1) 25 कोटी (2) 50 कोटी (3) 75 कोटी (4) 100 कोटी How much is the annual requirement of fish finger lings (seed) in Maharashtra? (1) 25 crores (2) 50 crores (3) 75 crores (4) 100 crores 191. प्राथमिक ठोक बाजार असतात. (1) खेडेगावात (2) मोठ्या शहरात (3) मोठ्या शहरात Primary wholesale markets are located in (1) Villages (2) Big cities (3) Big towns or taluk headquarters (4) Capital cities	
(1) Gold fish (2) Rohu (3) Mrigal (4) Silver carp 190. महाराष्ट्राला दरवर्षी किती मत्स्यिबजांची आवश्यकता असते ? (1) 25 कोटी (2) 50 कोटी (3) 75 कोटी (4) 100 कोटी How much is the annual requirement of fish finger lings (seed) in Maharashtra ? (1) 25 crores (2) 50 crores (3) 75 crores (4) 100 crores 191. प्राथमिक ठोक बाजार असतात. (1) खेडेगावात (2) मोठ्या शहरात (3) मोठ्या गावात किंवा तालुका मुख्यालयात (4) राजधानीच्या शहरात Primary wholesale markets are located in (1) Villages (2) Big cities (3) Big towns or taluk headquarters (4) Capital cities	
(3) Mrigal (4) Silver carp 190. महाराष्ट्राला दरवर्षी किती मत्स्यिबजांची आवश्यकता असते ? (1) 25 कोटी (2) 50 कोटी (3) 75 कोटी (4) 100 कोटी How much is the annual requirement of fish finger lings (seed) in Maharashtra ? (1) 25 crores (2) 50 crores (3) 75 crores (4) 100 crores 191. प्राथमिक ठोक बाजार असतात. (1) खेडेगावात (2) मोठ्या शहरात (3) मोठ्या गावात किंवा तालुका मुख्यालयात (4) राजधानीच्या शहरात Primary wholesale markets are located in (1) Villages (2) Big cities (3) Big towns or taluk headquarters (4) Capital cities	
190. महाराष्ट्राला दरवर्षी किती मत्स्यिबजांची आवश्यकता असते ? (1) 25 कोटी (2) 50 कोटी (3) 75 कोटी (4) 100 कोटी How much is the annual requirement of fish finger lings (seed) in Maharashtra ? (1) 25 crores (2) 50 crores (3) 75 crores (4) 100 crores 191. प्राथमिक ठोक बाजार असतात. (1) खेडेगावात (2) मोठ्या शहरात (3) मोठ्या शहरात (4) राजधानीच्या शहरात Primary wholesale markets are located in (1) Villages (2) Big cities (3) Big towns or taluk headquarters (4) Capital cities	
(1) 25 कोटी (2) 50 कोटी (3) 75 कोटी (4) 100 कोटी How much is the annual requirement of fish finger lings (seed) in Maharashtra? (1) 25 crores (2) 50 crores (3) 75 crores (4) 100 crores 191. प्राथमिक टोक बाजार	
(3) 75 कोटी How much is the annual requirement of fish finger lings (seed) in Maharashtra? (1) 25 crores (2) 50 crores (3) 75 crores (4) 100 crores 191. प्राथमिक ठोक बाजार असतात. (1) खेडेगावात (2) मोठ्या शहरात (3) मोठ्या गावात किंवा तालुका मुख्यालयात (4) राजधानीच्या शहरात Primary wholesale markets are located in (1) Villages (2) Big cities (3) Big towns or taluk headquarters (4) Capital cities	
How much is the annual requirement of fish finger lings (seed) in Maharashtra? (1) 25 crores (2) 50 crores (3) 75 crores (4) 100 crores 191. प्राथमिक ठोक बाजार	
(1) 25 crores (2) 50 crores (3) 75 crores (4) 100 crores 191. प्राथमिक ठोक बाजारअसतात. (1) खेडेगावात (2) मोठ्या शहरात (3) मोठ्या गावात किंवा तालुका मुख्यालयात (4) राजधानीच्या शहरात Primary wholesale markets are located in (1) Villages (2) Big cities (3) Big towns or taluk headquarters (4) Capital cities	
(3) 75 crores (4) 100 crores 191. प्राथमिक ठोक बाजार असतात. (1) खेडेगावात (2) मोठ्या शहरात (3) मोठ्या गावात किंवा तालुका मुख्यालयात (4) राजधानीच्या शहरात Primary wholesale markets are located in (1) Villages (2) Big cities (3) Big towns or taluk headquarters (4) Capital cities	
191. प्राथमिक ठोक बाजारअसतात. (1) खेडेगावात (2) मोठ्या शहरात (3) मोठ्या गावात किंवा तालुका मुख्यालयात (4) राजधानीच्या शहरात Primary wholesale markets are located in (1) Villages (2) Big cities (3) Big towns or taluk headquarters (4) Capital cities	
(1) 磁	
(2) मोठ्या शहरात (3) मोठ्या गावात किंवा तालुका मुख्यालयात (4) राजधानीच्या शहरात Primary wholesale markets are located in (1) Villages (2) Big cities (3) Big towns or taluk headquarters (4) Capital cities	
(3) मोठ्या गावात किंवा तालुका मुख्यालयात (4) राजधानीच्या शहरात Primary wholesale markets are located in (1) Villages (2) Big cities (3) Big towns or taluk headquarters (4) Capital cities	
(4) राजधानीच्या शहरात Primary wholesale markets are located in (1) Villages (2) Big cities (3) Big towns or taluk headquarters (4) Capital cities	
Primary wholesale markets are located in (1) Villages (2) Big cities (3) Big towns or taluk headquarters (4) Capital cities	
 (1) Villages (2) Big cities (3) Big towns or taluk headquarters (4) Capital cities 	
(2) Big cities (3) Big towns or taluk headquarters (4) Capital cities	
(3) Big towns or taluk headquarters (4) Capital cities	
(4) Capital cities	
192. कमाल जमीनधारणा कायद्याचे उद्दिष्ट कोणते ?	
(1) मोजक्या हातात जमीन संकलीत होण्यास प्रतिबंध घालणे	
(2) कमाल जमीन धारणा कायद्यांतर्गत अधिगृहीत केलेल्या अतिरीक्त जमीनीवर भूमिहीन मजुरांचे पुनर्वसन करणे	
(3) सामाजिक न्याय प्रस्तापीत करणे	
(4) वरील सर्व	
What are the objectives of Land Ceiling Act ?	
(1) To check accumulation of land in few hands	
(2) Rehabilitation of landless labours on surplus land acquired from ceiling of holding	
(3) To establish social justice	
(4) All above	

(2) Speculation

(4) None of these

(1) Hedging

(3) Future contract

•		• •	
198.	कोणत्या योजने अंतर्गत देशातील कोरडवाहु प्रदेशात कडधान्य विकास मोहीम सन् 2011-2012 मध्ये राबविण्यात येत आहे ?		
	(1) राष्ट्रीय कृषि विकास योजना		
	(2) राष्ट्रीय कृषि तंत्रज्ञान प्रकल्प		
	(3) राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा अभियान		
	(4) आद्यरेखा प्रात्यक्षीक योजना		
	In which scheme the pulse production campaign is being implemented in rainfed areas of the country during 2011-2012?		
	(1) Rashtriya Krishi Vikas Yojana		
	(2) National Agril. Technology Project		
	(3) National Food Security Mission		
	(4) Front Line Demonstration	Scheme	
199.	. सहकारी संस्थांचा कायदा कोणत्या वर्षी अस्तित्वा <mark>त आला ?</mark>		
	(1) 1951	(2) 1949	
	(3) 1904	(4) 1940	
	In which year Co-operative So	cieties Act came into being?	
	(1) 1951	(2) 1949	
	(3) 1904	(4) 1940	
200.	भारतात राष्ट्रीय शेळी संशोधन केंद्र 1976 साली या ठिकाणी सुरु झाले.		
	(1) मखडूम – उत्तर प्रदेश		
	(2) मुत्यादामपाडू - आंध्र प्रदेश		
	(3) उस्मानाबाद - महाराष्ट्र		
	(4) नवरंगपुरा – गुजरात		
		entre was established in India during the year 1976	
	at		
	(1) Makhdoom – Uttar Prades		
	(2) Mutyadampadu – Andhra		
	(3) Usmanabad – Maharashtr	a	
	(4) Navrangpura – Gujarat		

सूचना - (पृष्ठ 1 वरून पुढे...)

- (8) प्रश्नपुस्तिकेमध्ये विहित केलेल्या विशिष्ट जागीच कच्चे काम (रफ वर्क) करावे. प्रश्नपुस्तिकेव्यतिरिक्त उत्तरपत्रिकेवर वा इतर कागदावर कच्चे काम केल्यास ते कॉपी करण्याच्या उद्देशाने केले आहे, असे मानले जाईल व त्यानुसार उमेदवारावर शासनाने जारी केलेल्या ''परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचे अधिनियम-82'' यातील तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.
- (9) सदर प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपल्यानंतर उमेदवाराला ही प्रश्नपुस्तिका स्वतः बरोबर परीक्षाकक्षाबाहेर घेऊन जाण्यास परवानगी आहे. मात्र परीक्षा कक्षाबाहेर जाण्यापूर्वी उमेदवाराने आपल्या उत्तरपत्रिकेचा भाग 1 समवेक्षकाकडे न विसरता परत करणे आवश्यक आहे.

नमुना प्रश्न

प्रश्न क्र. 201. सतीची चाल नष्ट करण्यासाठी कोणी मूलत: प्रयत्न केले ?

(1) स्वामी दयानंद सरस्वती

(2) ईश्वरचंद्र विद्यासागर

(3) राजा राममोहन रॉय

(4) गोपाळकृष्ण गोखले

ह्या प्रश्नाचे योग्य उत्तर ''(3) राजा राममोहन रॉय'' असे आहे. त्यामुळे या प्रश्नाचे उत्तर ''(3)'' होईल. यास्तव खालीलप्रमाणे प्र. क्र. 201 समोरील उत्तर-क्रमांक ''(3)'' हे वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखविणे आवश्यक आहे.

प्र.क्र. 201.

2

(1)

4

अशा पद्धतीने प्रस्तुत प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाचा तुमचा उत्तरक्रमांक हा तुम्हाला स्वतंत्ररीत्या पुरविलेल्या उत्तरपत्रिकेवरील त्या त्या प्रश्नक्रमांकासमोरील संबंधित वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखवावा. ह्याकरिता फक्त काळ्या शार्डचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शार्डचे पेन वापरू नये.

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK